

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugos-
laviji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 2 D, 2-3 D, veliki
po 3 in 4 D, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po preizku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ulici št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.630 in 10.349
za inserate, Sarajevsko št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Resnica prodira

Pred tedni smo priobčili značilen in sijajno pisan »Obzorov« uvodnik o velikem nacionalnem pomenu in delu katoliške cerkve za hrvaški narod. Sedaj moremo objaviti drugo enako pomembno priznanje katoliški cerkvi s strani socialističnega teoretika in socialnega delavca, centralnega tajnika Delavskih zbornic v naši državi, g. Topalovića. G. Topalović se je namreč udeležil zadružne ankete ljubljanske delavske zbornice in je poročal na tej anketi o zadružnem gibanju med Slovenci.

V tem svojem poročilu je dejal g. Topalović med drugim to-le: »Problem narodne obrambe slovenstva je bil postavljen tekoma 19. stoletja. Prva slovenska inteligenca, ki je izšla iz katoliških šol, je postavila ta problem z mnogo večjo resnostjo, kakor je bil v katerikoli drugem južnejšem delu naroda. Kje bi se mogla najti sila za obrambo? Konkurenca na izključno kulturnem polju z razvojem narodne književnosti bi bila čisto brezuspešna, če bi germanizem gospodarsko osvojil Slovenijo. Zato je bilo čisto logično, da se je morala narodna obramba organizirati tudi na gospodarskem polju. Nedvomna je zasluga katoliške cerkve na polju te narodne obrambe. Katoliška cerkev je dala masi Slovencev svojo organizatorično sposobnost in svoje socialno sočustvo. Ta dva elementa sta velike važnosti zlasti za podeželsko prebivalstvo, ki ni imelo prilike, da bi se po mestih od Nemcev naučilo, kako se treba organizirati.«

Z zadoščenjem beležimo te besede marksističnega teoretika, ker so nov dokaz, kako prodira resnica in kako se v jugoslovanski javnosti likvidira stara fraza, oziroma zgodovinska laž, da se je narodni preporod Slovencev in njihov veliki gospodarski napredek dosegel le v nasprotju s katoliško cerkvijo in njenim duhovništvom ter edino po zaslugi tako zvane »napredne inteligence«. Brez vsake podlage je bila ta neresna trditev in vendar je nad vse dolgo veljala za ljudi, ki so se prištevali med inteligente, kot aksiom. Kakor vsaka neresnica, tako pa se je tudi ta začela podirati in nad vse značilno je, da so najbolj spoznali njeno neresničnost Hrvati in Srbi, ki pač niso imeli in ga tudi nimajo vzroka, da bi presojevali razvoj slovenskega naroda neobjektivno. Interes neobjektivne kritike so mogli imeti le zaslepljeni strankarji, fanatiki krivih nazorov ali pa celo od osebnih interesov prevzeti slovenski »inteligenti«, in zato tudi vidimo, da so samo ti širili krivo dogmo o anacionalnosti in celo o »protinacionalnosti slovenske duhovščine«.

Naravnost žalostna značilnost te neresnice pa je v tem, da so njeni činitelji sami dan na dan videli na lastne oči, kakšno neresnico so širili. Če so le malo pogledali v slovensko zgodovino, potem so morali priznati, da bi nikdar ne doživel slovenski narod one veličastne dobe narodnega probujanja, če ne bi bil na velikih taborih med glavnimi govorniki in organizatorji tudi slovenski duhovnik. A prav tako so dobro vedeli, da je zadružništvo med Slovenci uspelo tako vzgledno le zato, ker so duhovniki udarili zadružno misel in bili najcenejši in najbolj zvesti voditelji zadrug. Radi priznavamo, da je tudi del slovenske tako imenovane napredne inteligence storil svojo dolžnost. Večji del se je ponašal s tem, da je bil oster nasprotnik zadružnega dela, ker je pomenilo vsled sile razmer zadružništvo boj proti prvaštvu. Tega boja oni, ki so se trudili za zadružništvo, niso iskali, bil je pa potreben, da se je slovenski kmetijski narod gospodarsko svobodil od prvaštva, ki ga je držalo v suženjski odvisnosti, in da se je povzdignila slovenska vas v to, kar je danes. Prvaštvo pa se je branilo s tem, da si je izmislilo pravljico o »anacionalnosti slovenske duhovščine« (boriti se proti prvkom, je pomenilo boriti se proti narodu!) in z njo umetno podaljševalo sebi vlogo v javnem življenju.

Hrvatje in Srbi, ki jih ne zasleplja v tem pogledu nobena strankarska ali druga strast, vidijo danes in priznavajo zasluge katoliške cerkve in njene duhovščine za napredek slovenskega naroda. Pri njih je resnica že prodrla in pri njih ostane stara fraza o anacionalnosti ali celo protinacionalnosti duhovščine za večno pokopana v ropotarnici. Treba je le še, da se v slovenskem narodu samem brez ostankov likvidirajo vse zgodovinske neresnice, predsodki in lažikulturna gesla ter na njih osnovana miselnost pa da se vsa slovenska inteligenca do zadnjega človeka oprosti starih fraz. Potem se bo lahko ustvarila podlaga za harmoničen razvoj vsega naroda in se bo našlo torišče za resnično narodno in gospodarsko delo, pri katerem lahko sodelujejo vsi člani našega naroda.

Pšenica in tečaj vojne škode

Zakaj je padla vojna škoda? -- Spekulacije bank z vojno škodo Slovenija ima največ vojne škode -- Boj med zagrebškimi in belgrajskimi bankami

Belgrad, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Zveza bank je imela v Zagrebu sejo. Pri tej priliki so zastopniki slovenskih bank povedali svoje stališče in razložili, da se »kakor ne morejo tako udeležiti, kot bi sicer želele, vpisa delnic v Agrarno banko, ker so mnoge banke trpele pri padcu vojne škode. V Belgrad so tudi slovenske banke poslale brzojav, v katerem vlado naprošajo, da stabilizira državne papirje vojne škode.

V tej zvezi se je Vaš dopisnik obrnil na merodajne belgrajske gospodarske kroge, ki so mu padec državnih papirjev vojne škode pojasnili tako-le:

Faze tega razvoja so različne. Odstotno imata, v kolikor vojna škoda ni v spekulaciji, Slovenija in Dalmacija največ tega papirja. Prodane so ga belgrajske banke, ki so popolnoma pokupile vojno škodo po 100 do 150 Din in jo nadalje prodajale po 400 Din. Večina teh papirjev je lombardirana pri ljubljanskih oziroma sploh slovenskih bankah na bazi preko 400 Din. Sedaj so te banke prisiljene, da odpisujejo te kredite oziroma zahtevajo doplačilo, »vračunajo« padec vojne škode. To so ljubljanske banke potrdile na seji v Zagrebu.

V razvoju sedanje vrednosti vojne škode pa so se v Belgradu opazili ti-le momenti: V Belgradu je ena skupina bank, ki ima na razpolago po več tisoč vagonov pšenice, cena pšenice pa je zelo padla. Banke so skušale to zgubo nadomestiti z manevriranjem z vojno škodo.

Druga skupina pa nima mnogo pšenice in je bila prisiljena, kupiti jo v gotovi količini. Tudi ta je istočasno manevrirala z vojno škodo. Uplivalo je tudi to, da poštna hranilnica in Hipotekarna banka nista dali lombarda tem papirjem.

Na belgrajski borzi se je opazil zanimiv boj med belgrajskimi in zagrebškimi bankami. Zagrebške banke imajo istotako precej vojne škode po visokem kurzu. Nekatere belgrajske banke jih hočejo prisiliti, da vržejo papir na belgrajsko borzo. Ta dvoboj je obče znan in sedaj nastane le vprašanje, kdo bo vzdržal.

Vojna škoda je torej v teh manevriranjih padla. Poštna hranilnica je začela s intervencijo in kurz se je začel dvigati. Če se bodo vladne intervencije nadaljevale, se bo dvig kurza vojne škode prav tako nadaljeval.

Jasen odgovor naše vlade

Krivda je na strani bolgarske vlade, ki ne izvaja pirotskega sporazuma

Belgrad, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Bolgarska uradna agencija je raznesla vest, v kateri očita jugoslovanski vladi, da je ona kriva obmejnih incidentov, ker ni izpolnila pirotskega sporazuma. Naša vlada je danes poudarila, da ni v pirotskem sporazumu sprejela nobenih obveznosti. Najprej mora bolgarska vlada oživiti sredstva, da pride na obeh straneh do znosnega stanja. To obveznost je bolgarska

delegacija tudi sprejela. Bolgarska vlada pa dosedaj nobenega od teh sredstev ni izvedla. Zato se je čakalo tudi od naše strani. Trditve bolgarske vlade, da bi bila naša jugoslovanska vlada kriva obmejnih incidentov, je zato brez podlage. Nasprotno dokazuje ta trditev, da se hoče bolgarska vlada izogniti izvršitvi pirotskega sporazuma, ker ne kaže niti volje niti jamstva, da bi ta sporazum izvedla.

Živahna aktivnost male antante

Posvetovanja diplomatov male antante v Belgradu, Pragi, Bukarešti in Budapešti -- Italijanski poslanik pri Marinkoviču

Belgrad, 18. jun. (Tel. »Slov.«) V zunanjem ministertvu so se danes vršila važna politična posvetovanja. Zunanega ministra dr. Marinkoviča sta obiskala romunski poslanik na našem doru Filodor in češkoslovaški poslanik Šeba. Vsi trije diplomati so obravnavali položaj male antante, v katerem se te zveze trenutno nahaja spribo madjarske propagande in Mac Donaldovega članka.

Iz Bukarešte poročajo, da so se tam sestali romunski zunanji minister, jugoslovanski in češkoslovaški poslanik na romunskem dvoru. Prav tako so se v Pragi sestali češkoslo-

vaški zunanji minister Beneš ter jugoslovanski in romunski poslanik. Razpravljali so o položaju male antante. V Budimpešti so se zbrali diplomatski zastopniki male antante.

V tej zvezi je madjarski poslanik na našem dvoru Förster obiskal zunanjega ministra Marinkoviča. Ta obisk je v zvezi s temi aktualnimi vprašanji madjarske iredente oziroma Mac Donaldovega stališča do manjšin v Evropi.

Zelo je vzbudilo pozornost, da je bil ob eni za temi prvimi diplomatskimi sprejemi sprejet od zunanjega ministra Marinkoviča italijanski poslanik Galli.

Tarijna pogajanja z Grško

Belgrad, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Te dni sta se sestali grška in jugoslovanska delegacija, da bi napravili neposredni tarif za solunsko zono in Grško sploh. Imeli sta dve seji. Na prvi sta ugotovili program razprave, na drugi pa sta prešli na meritum stvari. Na teh konferencah je grška delegacija izrazila mnenje, da bi bilo v svrhu točnega proučevanja stavljenih vprašanj potrebno, da bi se z jugoslovanske strani predložile pismene zahteve, kar se je tudi zgodilo. Naša delegacija sedaj čaka na odgovor grške delegacije na našo noto, ki ji je bila pred par dnevi izročena.

Zunanji minister dr. Voja Marinković je danes v tej zvezi sprejel odpravnika grškega poslanništva v Belgradu Agripopolosa. Njegov obisk je bil namenjen tolmačenju političnega sporazuma, ki je bil pred kratkim sklenjen v Belgradu med predsednikom Venizelosom in našimi zastopniki. Odpravnik poslov je bil na stališču, da se vprašanje tarifov rešuje v duhu političnega sporazuma med obema državama. Tako je prišlo do dveh načelnih stališč, ki jih je treba premostiti. Naše zunanje ministertvo je nasprotno poudarjalo, da je tarifno vprašanje vprašanje zase in čisto strokovno, in naj se ta tarif izdela brez ozira na politično stran. Grška delegacija se je nato nadalje posvetovala na grškem poslanstvu. Računa se, da pride odgovor jutri in bi se popoldne eventualno obe delegaciji sestali.

Živahno podpisovanje delnic Agrarne banke

Belgrad, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Akcija za vpis delnic v Agrarno banko je zelo živahna. Poštna hranilnica je izdala ta-le komunikacijo:

Da bi se olajšal kmetijskim zadrugam v celi državi vpis delnic v agrarno banko, je nadzorstveni odbor poštnih hranilnic na seji 17. junja sklenil, da lombardira zvežam kmetijskih zadrug in oblastnim zadrugam ter ravnateljstvu za kmetijski kredit delnice agrarne banke s 75% po obrestni meri 6% na leto, pod pogojem, da plačajo dolg v dveh letih. Na podlagi tega sklepa bo poštna hranilnica na bazi začasnega potrdila o opravljenem vplačilu dala posojila (pozajmice) za izplačilo drugega, tretjega in četrtega obroka.

Predsednik francoske Societe Financiere d'Orient je obvestil ravnatelja poštnih hranilnic dr. Nedeljkoviča, da je upravni odbor te banke sklenil podpisati delnice agrarne banke radi svojih simpatij do našega naroda. Belgrajska Franco-Serbe banka je dobila iz Pariza pooblastilo, da lahko podpiše delnice.

Uradnikom se daje možnost, da lahko vpišejo delnice. Od njih vpisane delnice se bodo odplačevale tako, da se jim od njih plače odteguje skozi dve leti.

Čujemo, da se bo vpis delnic najbrže nadaljeval.

Seja vlade

Belgrad, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Po vrnitvi ministrov Drinkovića, Frangeša, Mažuranića in Sverljuga v Belgrad so se vršile važne konference. Predsednik vlade dr. Živković je imel važen sestanek z ministri dr. Sverljugo, dr. Drinkovićem in Srškićem. Po tem sestanku je odšel predsednik vlade dr. Živković v dvor, kjer je bil sprejet v daljšo avdienco, na kateri je poročal o vladnem programu dela. Zvečer ob 6 se je vršila seja vlade, na kateri so se obravnavala aktualna vprašanja. Zanimivo je, da je neka švicarska skupina stavila vladi ponudbo, da plasira kapital za dograditev hotelov v Dalmaciji pod gotovimi pogoji. V prvi vrsti pridejo v poštev Boka Kotorska, Bar, Erceg Novi, Dubrovnik itd. O teh pogojih vladi se je vlada posvetovala na današnji seji.

Komunistične aretacije v Zagrebu

Zagreb, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Policijsko ravnateljstvo je odredilo v Zagrebu obširno racijo proti osebam, na katere je padel sum, da širijo protidržavno in komunistično propagando. Pri tej priliki so bili aretirani: publicist Miroslav Krleža, publicist Galoguča in dva židovska zdravnika dr. Salomon Levy in dr. Kiesbach. V teku dneva je policija Krležo izpustila. Drugi pa so obtoženi po zakonu o zaščiti države komunistične propagande.

Ko so dr. Levyja pripeljali v sobo policijskega uradnika v zaslišanje, je Levy nenadoma pograbil nožiček, ki je ležal na mizi pred uradnikom. Proden ga je mogel stražnik zgrabiti, se je že z nožičem sunil v vrat. Stražnik ga je udaril po roki, da bi preprečil, da bi se zabodel v vrat. Zdravnik dr. Ivko- vič je dr. Levyju obvezal rano na vratu, ki ni bila nevarna. Zato ga niso prepeljali v bolnico, marveč v ječo.

Vsake manifestacije za 20. junij prepovedane

Osijek, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Policijsko ravnateljstvo je izdalo odlok, s katerim prepoveduje vsake manifestacije ob obletnici junjskih skupščinskih dogodkov. V proglasu pravi, da so dogodki 20. junija 1928 odjeknili v srcu vsega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. Zato bi se moglo posebno demonstrativno naglašanje obletnice tega dogodka, poleg tega, da bi žalilo stare rane in mane pokojnikov, zlorabiti po neodgovornih elementih. Zato se prepoveduje vsako zborovanje, spreved, izvešanje zastav in zapiranje trgovin v zvezi z žalostnimi dogodki 20. junija. Proti nepokornežem se bo najostreje postopalo ter se bodo obtožili pri sodišču za zaščito države po zakonu o javni varnosti in redu v državi.

Belgrajske vesti

Belgrad, 18. junija. (Tel. »Slov.«)

Seja finančnega gospodarskega odbora se bo vršila jutri ob 7. Na dnevnem redu je razprava o tem, kako učinkovitejši izvesti javna dela v tako zvanih pasivnih krajih.

Križevski škof dr. Njarađ se danes mudil v Belgradu. Obiskal je razna ministertva.

Angleški publicist Seton Watson je v teku današnjega dne obiskal razne manjšinske ustanove. Dalj časa se je mudil s češkoslovaškim poslanikom v češki šoli in prisostvoval pouku.

Poljski poslanik na našem dvoru Babinski je danes dopoldne obiskal zunanjega ministra dr. Marinkoviča in mu izročil red Polonia restituta z lentu, s katerim redom je predsednik poljske republike Mošnicki odlikoval našega zunanjega ministra.

Zadušnica po obeh Radićih in Basariću 20. junija bo v katoliški cerkvi v Belgradu.

V gradbenem ministertvu se je danes v oddelku za pošte vršila konferenca med ministrom Savkovičem in ravnatelji poštah in brzojavnih ravnateljstev v Ljubljani, Zagrebu, Novem Sadu, Sarajevu in Skoplju. Posvetoval se je z njimi o tem, kako praktično izvesti novo uredbo o organizaciji tega ministertva.

V ministertvu za javna dela se pripravljajo vse potrebno, da se bo na podlagi nove uredbe začela poštna služba. Določeni so novi načelniki, odredile se bodo kompetence načelnikov, katerih število se bo zmanjšalo, obene mpa se bo zmanjšalo tudi število poštah in direktij.

V kmetijskem ministertvu se je vršila konferenca za dvig naše živinoreje.

Neko potniško letalo je danes moralo prisilno pristati v bližini belgrajske tovarne Vajfert.

Ruska vas

Moskva, junija (A).

Rusko kmetstvo prebivalstvo živi v tisočih vaseh, ki so raztresene na tako ogromnem ozemlju, da bi bil potreben poseben političen teleskop, da bi se moglo zajeti in podati enotno, skupno sliko o današnjem življenju v ruski vasi. Obenem pa bi potrebovali še poseben političen mikroskop, da bi mogli opaziti včasih malenkostne in komaj vidne, zato pa važne pokrete med kmetiskim prebivalstvom.

Posamezniku, ki nima možnosti zajeti življenja in dogodkov cele države, se zdi, da med vaščani prevladuje odločno protikomunistično razpoloženje. Bilo pa bi pogrešno, če bi na podlagi takih posameznih opazovanj sklepali, da je kmetstvo prebivalstvo združeno v skupni fronti proti sovjetskemu sistemu. Kmetstvo ljudstvo se še niti najmanj ne zaveda svoje razredne moči. Zato se lahko upošteva samo take pojave v življenju vasi, ki že danes imajo določeno obliko in smer in na katere se ozirajo v svoji politiki napram podeželju tudi komunisti.

V splošnem ruska vas itak nikdar ni imela razvitega političnega življenja; ona tudi sedaj prav gotovo nima vzroka žalovati nad uničenjem bivših političnih strank in drugih predstavitev javne oblasti. Svoječasna, predvojna zborovanja vaških starešin se vršijo tudi sedaj. Komunisti jih tolerirajo, nimajo pa prav nobene pravne funkcije. Politično voljo predstavljajo danes edine vaški sovjeti. V okviru teh krajevnih svetov se lahko udejstvuje kmet in da izraza svojim željam in zahtevam.

Ravno te celice sovjetske organizacije so pričele prizadevati sovjetom precej skrb. Po ostritev borbe med mestom in deželo je znatno dvignila ugled in pomen vaških svetov. Sedaj teh vaških svetov je zelo različna od one mestnih, kjer so člani izključno komunisti, dočim so na deželi zelo mešani in večinoma prevladujejo nestrankarji. V svesti si velike nevarnosti, ki preti komunističnemu režimu od te strani, je vodstvo pričelo z brezobzirnim bojem proti kulakom (veleposestnikom), ki so se utihotapili v sovjet. Neštevilna navodila in odloki so izdani iz Moskve, da bi se uničilo to »zlo«. Včasih zelo ogorčena borba pri poslednjih volitvah je jasno pokazala strah komunistov pred »nezanesljivimi elementi« na deželi.

Odvisnost posameznika od komunizma je postala mnogo večja, mnogo bolj občutna. V nasprotju z meščanom si je podeželski človek v privatnem življenju ohranil veliko večjo prostost. Napovedana vojna vasi bo kmalu napredila konec tej malenkostni svobodi. Duhovno zavejevanje vasi je pričelo. Borba proti veri se v tej ofenzivi ne upošteva; zdi se, da v tej smeri niso dosegli uspehov. Komunisti hočejo, da bi čim večje število kmetijskega prebivalstva prišlo pod strogo disciplino stranke. Zato so ustanovljeni posebni odbori. Vendar pa tudi ta nova metoda ni imela uspeha. Odbori so eksistirali kvečjemu kratek čas po slovesni ustanovitvi. Sedaj se poskuša s tako imenovanimi vaškimi krožki, ki dvignejo politično, gospodarsko in vojaško znanost in vedo. Ali bo taka duševna hrana za daljšo dobo mogla privezati h komunizmu izmučenega kmeta, je veliko vprašanje, kajti neuspehi komunistov na deželi v glavnem niso posledica skupnega odpora, marveč globoko ukoreninjenega konzervatizma.

Socialist za Macdonaldov članek

Pariz, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Socialistični »Populaire« omenja k Macdonaldovemu članku o narodnih manjšinah, da je bistveno, da današnja angleška vlada ne bo podpirala fašističnih diktatur, kakor je to storila Baldwinova vlada. List ugotavlja z ozirom na Macdonaldove izjave, da se njegovo naziranje strinja z doktrino mednarodnega socializma, ki zahteva, da se mora varstvo manjšin napraviti učinkovitejšo in da se mora posebno razširiti na nemške in slovenske manjšine v Italiji.

V Leningradu morajo delati delavci tudi v nedeljah

Moskva, 18. jun. (Tel. »Slov.«) V mnogih tovarnah v Leningradu se bo od 1. julija dalje uvedel nepretrgani delovni teden. Odpadla bo nedelja. Ta poskus se v merodajnih sovjetskih krogih živahno pozdravlja in zahteva, da se tak red vpelje splošno. Po novem delovnem redu bodo imele posamezne delavske skupine vedno kak drug dan v tednu prost. (Samo da bo zmešnjava večja! Op. ured.)

Veliki diplomatski ukaz podpisan

Belgrad, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Nj. Vel. kralj je podpisal velik diplomatski ukaz, s katerim se postavlja: Pelivanovič za odpravnika poslov v Rigi, Gjorgije Anastasijević za poslanika v Tirani, Radomir Šaponjić za odpravnika poslov v Kairu. Nadalje vsebuje ukaz imenovanja velikega števila generalnih konzulov, konzulov, poslaniških svetnikov in tajnikov.

Nadalje je podpisan ukaz, ki se nanaša na razporeditev notranjega ministrstva. S tem ukazom so imenovani šefi odsekov in novi načelniki v ministrstvu.

Izzivalna izjava Bethlena

Madžarski premier odkrito priznava svoje iredentistične težnje, demarše male antanie pa noče razumeti -- Brezupno sladkanje Franciji, kakor da bi bila falzifikatorska ajera že pozabljena

Budimpešta, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Madžarski ministrski predsednik grof Bethlen je po vrnitvi iz Madrida in Pariza izjavil zašepetnikom listov o namenu svojega potovanja v Madrid sledeče:

Pri Društvu narodov se je zanimal za manjšinsko vprašanje, da bi potem na podlagi madžarskega memoranda eventualno sodeloval pri delu za izboljšanje manjšinskega postopka.

Sklenila se je špansko-madžarska razsodiščna pogodba, nikakor pa ni res, da bi se bil pogajal tudi za madžarsko inozemsko posojilo.

O Rothermereovem apelu, da naj si madžarska vlada čimprej poišče slikov z novo angleško vlado, je izjavil: Smatram za pravilno, da se sporazumem z MacDonalddovo vlado, da pridobim njeno simpatijo in dobro voljo, MacDonalda poznam osebno, bil je že v Budimpešti. Imel sem z njim osebne stike, ki jih ne bo težko obnoviti.

Glede pariških pogajanj je izjavil: Smatram za potrebno, stopiti v stike s francoskimi vodilnimi državniki in znova poudarjati, da med Madžarsko in Francijo ni nobenih direktnih nasprotstev. Stori sem vse, kar je bilo v moji moči, da se zboljšajo medsebojni odnosi med obema državama. Ta moj korak so sprejeli prijazno vsi francoski politiki brez izjeme, s katerimi sem govoril. Smatram, da sem pripomogel k temu, da bodo odnosi med obema državama posebno na kulturnem in gospodarskem polju v bodoče postali še prijaznejši.

Naravno je, da položaj v srednji Evropi in posebno odnosi z malo antanto, ki niso bili vedno zadovoljivi in ki tudi sedaj delajo

težkoče, predpisujejo Madžarski v marsikaterem pogledu zelo previdno politiko. Smatram pa, da se v francoskem javnem mnenju uveljavlja vedno večje razumevanje za Madžarsko(?) Po mojem mnenju se bo z dobrimi in primernimi informacijami lahko zvišal gospodarski interes Francije za Madžarsko.

Glede demarše male antante je izjavil: Ne more biti govora o tem, da bi bilo zaradi odgovora Romuniji treba čakati na moj povratek. Zelo rad bi vedel, katere dele mojega govora pri odkritju spomenika neznanemu junaku bi bilo mogoče grajati. Niti ene črke mojega govora ni, da je ne bi bil že davno izrekel. Da smatramo našo mirovno pogodbo za krivično? Nobena demarša nas ne more prisiliti, da bi to pogodbo smatrali za pravilno. Ali pa se morda graja to, da nismo bili mi oni, ki so začeli vojno in da imamo občutek, ko pride čas, ki ga smatramo za pripravnega. Zahteva pravice, ki nam gre po členu 19. trianonske pogodbe, ni sovražni korak. Ne vidim nobenega motiva in nobene svrhe teh demarš. V mojem govoru ni nobenega odstavka, katerega ne bi bil izrazil že v drugi obliki in pri drugi priliki, toda v istem smislu. Poveljeval sem samo v retorični obliki slavno vlogo madžarskih junakov. Niti en stavek mojega govora ni bil naperjen proti neki drugi državi. Protesta male antante torej ne razumem. (!?)

Bukarešt, 18. jun. (Tel. »Slov.«) »Luptac« pozivlje Titulescu, naj opozori Društvo narodov na govor grofa Bethlena.

Nobenega ital. protesta proti Macdonaldovemu članku

Milan, 18. jun. (Tel. »Slov.«) »Corriere della Sera« doznava iz merodajnega rimskega vira, da Macdonaldov članek o manjšinah ne bo imel v Londonu nobenih posledic s strani italijanske vlade. Po oficijoznem angleškem obvestilu, s katerim se graja čas objave, je zadeva pojasnjena. Osebnih mnenj

MacDonalda niso merodajni, vendar želi list, da bi se Macdonald bolj poučil o diplomatski, pravni in historični predgodovini manjšinskega problema. Italije se to vprašanje ne tiče, ker nima manjšin, temveč samo skromna tujejezična obmejna plemena, ki da so na potu hitre in mirne asimilacije.

Vzroki našega siromaštva

Dr. Josip Vrtovec

(Upravnik Zdravstvenega doma v Mariboru.)

Med raznovrstne vzroke, ki vplivajo na blagostanje naroda, je treba šteti na odličnem mestu tudi njegovo zdravstveno stanje. Čim višje stoji kak narod v zdravstvenem oziru, tem višje stoji tudi v gospodarskem, seveda ceteris paribus. Če je n. pr. narod postavljen v slabe terenske prilike, nikakor ne more biti gospodarsko boljše postavljen od onega, ki ima ugodnejšo lego (obmorski kraji, zvezani s tujimi deželami po trgovskih stikih — plodovite doline imajo prednost pred centralno ležečimi pokrajinami v hribovitih, od prometnih sredstev odrezanih predelov) čeprav bi bile tu zdravstvene prilike boljše. Ugovor, da je zdravstveno stanje odvisno od gospodarskega, ima gotovo svojo podlago, toda nikakor ne ovirajo dejstva, da ima zdravstvena vzgoja in potem nje doseženo zboljšanje zdravstvenega stanja svoj vpliv na gospodarske prilike.

Isto velja za prometna sredstva. Običajno mislimo, da ima tista dežela najlepše ceste in najboljše železnice, ki je gospodarsko najjačja, kljub temu pa vemo, kako plodonosno vpliva na pasivne kraje, če se v njih zgradi železniške in cestne zveze. Ta dva problema, zdravstveni dvig in gradnja prometnih sredstev sta si v učinku glede zboljšanja gospodarskih prilik paralelna, čeprav se plus na narodnem gospodarstvu, ki prihaja od izboljšanja zdravstvenih prilik, ne vidi niti izdaleka tako kot oni iz povečanja in izboljšanja prometnih sredstev. To pa zato, ker da promet jasno viden direktni rezultat, medtem ko zdravstvo rodi svoj plus v obliki podaljšanja življenjske dobe, povečanja števila produktivnih delovnih dni, zmanjšanja stroškov za zdravnike in zdravila itd., kar vse ne pade primitivno kalkulirajočemu takoj v oči, dasiravno ima velik in trajen vpliv na gospodarsko stanje naroda.

Baš omenjeni vzrok našega siromaštva ima pa seveda nebroj svojih vzrokov. Predvsem je znanje o zdravstvu posebno po deželi zelo primitivno; nihče se ne zmeni, da bi se pri vzgoji mladine, ki ima pač namen, da bi mladina na podlagi izobrazbe postala pridobitno sposobna, gledalo tudi v potrebni meri na to, da ji damo še zdravstvene predpogoje za možnost prospeha. Običneje uprave se ravno tako niti zdaleka ne zavedajo, da opuščajo z malomarnostjo, ki jo kažejo napram vprašanju zdravstvenega povzdiga svoje občine, enega najvažnejših faktorjev iz svojega gospo-

darskega programa. Privatni zdravniki se le izjemoma udeležujejo sodelovanja na tem problemu.

Seveda so za to panogo gospodarskega dviga potrebni prihranki, kateri bi se pa najugodnejše rentirali. Prihranke dobimo z omejitvijo izdatkov. Ti izdatki se delajo v postavki: zabava. Ne govorim o nepotrebnem luksusu, ki je nedovoljeno razmetavanje kapitala, pač pa o zabavi, kolikor je vsakemu neobhodno po naravi potrebna. V tem oziru pa stojimo pred dejstvom, da je današnja zabava poseben po deželi predraga. Kakor sta mesto in dežela že v mnogih drugih ozirih zamenjala svoji vlogi (včasih je bilo zdravstveno stanje dežele boljše nego mesta, sedaj je obratno, včasih je bilo življenje na deželi cenejše kot v mestu, sedaj je v marsikaterem pogledu dražje), tako danes dežela relativno več troši za zabavo, ker se izdajo ogromne vsote za alkohol in razen tega za neprimeren način oblačenja. Prihranki so torej mogoči, ne da bi se bilo treba odreči vsakemu oddihu in zabavi, ki je v izvestni meri vsakomur potrebna.

Še kratek račun, ki naj osvetli predhodno:

Če umre danes na tifusu med 1000 prebivalci eden (1/1000), je jasno, da je bilo vseh obolelih na tej bolezni približno 10 in dalje tudi vemo, da je bil vsak od teh bolan in delane zmožen vsaj šest tednov, to je 36 dni, skupno 360 izgubljenih delovnih dni. Če prištevamo zraven še vsaj 100 izgubljenih delovnih dni onih, ki so bolnikom stregli, izdatke za zdravnika, zdravila, poti, bolniško hrano, gre izguba narodnega premoženja v ogromne vsote. Kakor izgleda račun fantastičen in izumetničen je vendar prav realen, fantastično na tem je le to, da nismo vajeni dajati si obračuna o izgubi narodnega premoženja po boleznih v tej obliki! Pri vsem pa še ni vračunana izguba, ki je nastala pri bolnikih s tem, da so postali, čeprav ozdravljeni, tudi za nadaljnje življenje manj odporni, da so postali nekateri izmed njih klicnosci še v nadaljnjo opasnost za svojo okolico, da jim pogosto tudi posledice, ki so jih utrpeli po bolezni, zamorejo skrajšati življenjsko dobo.

In kljub temu, da vse to vemo, še vedno trpimo, da se muhe prosto pasejo po nezavaranih stranicah ter nam je vseeno, ako pijemo dobro pitno vodo ali pa mešanico iz 50 odst. H₂O in 50 odst. gnajnih odpadkov. Tu je eden eminentno važnih vzrokov našega siromaštva na dlani.

Francija za ratifikacijo Youngovega načrta

Paris, 18. jun. »Tel. Slov.«) Današnji ministrski svet je po izerpni razpravi soglasno odobril mnenje strokovnjakov in sklenil, da se tako, začno z zavezniškimi vladami pogajanja za ratifikacijo Youngovega načrta. Razen tega je Briand obširno poročal o razpravah v Madridu. Francoska vlada je stavila ratifikacijo Youngovega načrta na dnevni red pred pogodbo o medzavezniških dolgovih. Ta vrstni red ratifikacije odgovarja francoski želji, da bi se napravila zveza med reparacijami in medzavezniškimi dolgi. Francija se hoče po vsak način izogniti temu, da bi se vezala nasproti Združenim državam in Angliji glede plačila svojih dolgov, dokler ni na jasnem glede nemških plačil. Iz istega razloga poskuša Francija tudi doseči odgoditev roka za plačilo 400.000.000 dolarjev za francoske trgovske dolge. S to odgoditvijo hoče pridobiti čas, da bo po ratifikaciji Youngovega načrta mogla v miru izvršiti ratifikacijo dogovora o medzavezniških dolgovih.

Henderson pričel z delom

London, 18. jun. (Tel. »Slov.«) »Daily Telegraph« poroča, da je angleški zunanji minister Henderson včeraj začel svoje delovanje s tem, da je sprejel zastopnike Nemčije, Spanije, Belgije in Francije. V kratkem bo začel domenke s Parizom, Berlinom, Rimom in Brusljem o času in kraju konference za uveljavljanje Youngovega načrta. Oficijelno se slej kot prej propagira kot kraj konference London. Področna ministrstva so svoja tozadevna strokovna mnenja že izdelala. Po »Daily Herald« ni smatrati za resno vest, da bi Macdonald ali Henderson potoval v Pariz k sestanku Brianda in Stresemanna.

Macdonald za pomorski sporazum z Ameriko

London, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Angleško-ameriška pogajanja o pomorski razorožitvi, ki majo nalogo, pripraviti pogajanja za mednarodno razorožitev, so se danes začela z govoroma generala Dawesa in MacDonalda. Macdonald je izjavil tekomi dneva, da je pripravljen, razpravljati v Ameriki s Hooverjem o razorožitvenem problemu, ki obsega ves svet. Njegovo potovanje v Ameriko je verjetno, samo čas potovanja še ni določen.

Dawes je izjavil, da se človeštvo z ruševin vojne dviga k solncni luči miru. V Kellogovem paktu se je napravil prvi poskus, da se oblikuje želja človeštva po miru v novi in jani obliki. S tem pa se svet noče zadovoljiti, temveč hoče iti dalje in proučevati taktično postopanje, da se uresniči cilj Kellogovega pakta. Povsod obstoja volja, da se Kellogova pogodba napravi za temelj ves svet obsega-joče dobe miru. Ta pripravljenost obvezuje vse prijatelje miru na vsem svetu, da korakajo skupno in storijo vse, da se doseže sporazum. Za mir na svetu ni nič usodnejšega, kakor če posamezne države store izoliranje akcije, ki ne morejo računati na vsestranski pri staneke.

Hertzog ima sam absolutno večino

London, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Končni rezultati volitev v Južni Afriki se prinesli stranki nacionalista Hertzoga 77 mandatov, južnoafriški stranki generala Smitha 61, delavski stranki 8, neodvisni stranki pa 1 mandat. Vodja holandskih kmetov Hertzog more torej vladati sam, brez pomoči socialistov. Verjetno pa je, da bo ostal z njimi v koaliciji.

Drobne vesti

Rim, 18. jun. (Tel. »Sl.«) Apostolski upravnik iz Zadra Murzani je bil danes sprejet pri papežu v daljši privatni avdienci. Domneva se, da bo določen za prvega škofa v mestu Zadru, ki se ima v kratkem imenovati po določitih konkordata z Italijo. S tem postane mesto Zader samostojna škofija, dočim bo škofija Zader-okolica podrejena jugoslovanskemu škofu.

Newyork, 18. jun. (Tel. »Sl.«) Owen Young bo prihodnji četrtek skupno z Morganom in drugimi strokovnjaki poročal Hooverju na večdnevni konferenci o vseh fazah pariških pogajanj.

Bukarešt, 18. jun. (Tel. »Slov.«) »Adevărul« sporoča, da je francosko-romunska banka, ena izmed največjih bank v Romuniji, prosila za moratorij. Banka je sicer aktivna, toda imobilizirana. Glavnica znaša 120.000.000 lejev, rezerve 25.000.000, vloge pa 800.000.000 lejev.

Dunaj, 18. jun. (Tel. »Sl.«) Nestor krščanske socialne stranke in eden izmed njenih voditeljev, bivši podkancler dr. Jošt Fink je v starosti 77 let težko obolel na pljučnici. Ker je krepke telesne konstitucije, se pričakuje, da bo bolezen srečno prebil.

Milan, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Italijanska telefonska uprava je danes stavila v promet novi mednarodni kabel z direktnimi telefonskimi priključki z Dunajem, Amsterdamom, Hamburgom, Frankfurtom a. M. in Londonom.

Bukarešt, 18. jun. (Tel. »Slov.«) Berlinski romunski poslanik Comnenc je došel v Bukarešt. Kakor se čuje, se ne bo več vrnil na svoje berlinsko mesto.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma jasno, zelo toplo, verjetno lokalne nevihte.

Kaj je novega

Koledar

Sreda, 19. junija. Julijana, Gervazij in Protazij.

Izletnikom v Prago

od 1. do 9. julija.

1. Zbrati se je treba v poned. 1. julija ob 16 uri pred glavnim kolodvorom v Ljubljani (razum onih izletnikov, ki vstopajo na vlak na progi Ljubljana-Maribor).

2. Na zbirališču dobite vse potrebne znake, izkaznice, knjižice, skodelico, paket z živili itd. Na željo se zamenjati tudi denar v avstr. in čsl.

3. Izletniki, ki vstopijo v Lj. v posebni vlak, si kupijo sami četrtinsko karto do avstr. meje nad Mariborom (z železnico ni bilo mogoče drugače urediti).

4. Oni, ki bivajo od Lj. proti Mariboru, se morejo (s četrt. karto) peljati z rednim vlakom ali brzovlakom, ki pred posebnim vlakom doseže Maribor; tam vstopijo v enega posebnih vlakov (Ljublj. vlak se ne bo vstavljal med potjo); v Mariboru dobe vse stvari pod 2.

5. Pridite na potovanje dobro spočiti, naspani. Večbajte se v češčini.

6. Zasledujte, pazno čitajte in shranite poročila »Slovenca« *o izletu.*

7. Vzemite seboj: v škafčici za vžigalice prsti domačega pokopališča (za vojne grobove naših v Olomucu in Judenburgu); tobaka za darilo prijateljem v Čsl.; jedilni pribor (žlico, nož, vilice) v vrečici; zelo priporočam tudi po 1 rjuho, lahno odejo, malo blazinic za glavo (30x40 cm zadovoljuje); lahke copate. Obujte le komode, že unošene, nekavne čevlje (nikakor novih, tesnih). Perila vsaj za eno izmenjo, milo, svečo, gumbce, šivanjo, britve, okrepčila, obvezo.

8. Potujemo v civilni obleki. Za prtljago je najboljši nahrbtnik.

9. Gg. duhovniki poskrbite pravočasno za namestnika in event. binacijsko dovoljenje.

10. Kdor je zadnji čas zadržan, naj skuša prodati svoj prigras drugemu, da ne bo škode vsled spremembe prijavljenega števila

11. Obleka bodi lahna, komodna; za dež ali nočni hlad pelerina.

12. Na Dunaju izstopimo in vstopimo na »Ostbahnhof«*; oni, ki žele obiskati Velehrad, v 2. vlak; oni, ki gredo direktno v Olomuc, v 1. vlak.*

F. Hafner, župnik.

Petletni otrok zažgal in zgorel

Smartno pri Litiji, 18. jun.

Včeraj se je v Mišjem dolu pod Primskovim zgodila strašna nesreča. Kmetje so v tem času največjega poljskega dela in košnji z doma na delu od 3 zjutraj do 9 zvečer. Doma puščajo le otroke, ki jim pri delu še pomagati ne morejo. Kmečko delo je trdo in zahteva vseh sil, kakor je potreba.

Tako so odšli včeraj z doma tudi Kosmačarjevi iz Mišjega dola. Doma je ostal 5 letni sinček. Sicer so kmečki otroci mnogo bolj samostojni in previdnejši ko mestni, ampak otrok je pa le otrok, če je šele 5 let star. Mali Kosmačarjev fantek je nekje izstaknil vžigalice ter šel kuriti — naravnost v senik za hišo. V hipu je zaplapolal ogenj, vnelo se je seno in gorelo kot suh smodnik. Za senikom se je vnela hiša in tudi pogorela. Kosmačar, piše se Alojzij Primožič, je bil strašno udarjen v nekaj trenutkih. Predno so pritekli odrasli s polja, je bilo že vse prepozno i za fantka i za domačijo. V seniku je zgorel tudi fantek. Ubogi starši!

40letnica ženske obrtne šole v Ljubljani

Dne 3. decembra 1928 je minilo 40 let, ko sta se v Ljubljani otvorili prvi dve državnii strokovni šoli: Strokovna šola za lesno industrijo in Strokovna šola za umetno vezenje in šivanje čipk.

S postopnim razširjevanjem in izpopolnjevanjem obeh strokovnih šol je nastala l. 1901. »Umetno-obrtna strokovna šola«, ki se je preustrojila leta 1911. v »Državno obrtno« *in l. 1917. v »Višjo obrtno«, sedanjo Tehniško srednjo šolo s tremi višjimi oddelki, takozvanimi odseki tehniške srednje šole, s štirimi delovodskimi in štirimi strokovno-obrtnimi šolami.*

Strokovna šola za lesno industrijo se je v pretekli dobi večkrat preosnovala in so se nekateri oddelki opustili, nekateri pa odvojili, oziroma razširili. Iz nje imamo danes tri šole: dveletno Mizarstvo in strgarsko delovodsko šolo, triletno Kiparsko in rezbarsko šolo in triletno Pletarsko šolo, oziroma učno delavnico za košarstvo.

Zenska obrtna šola je bila vse preteklo dobo enotna šola, ki pa se je stalno izpopolnjevala, kakor so to prinašale nove dobe v razvoju ženskega strokovnega šolstva. Prvotna »strokovna šola za umetno vezenje in šivanje čipk« *je imela dva oddelka in po dva letnika. Ze s šolskim letom 1892-93. sta se oddelka razširila na tri letnike in se je novembra 1894 otvoril še atelje-letnik za absolventke. V šolskem letu 1895-96. se je otvoril še »oddelek za pletenje (klekanje) čipk« *z dvema letnikoma in je šola dobila naslov »Šola za umetno vezenje in čipkarstvo«.**

Ko se je Umetno-obrtna strokovna šola v Ljubljani pretvorila v Drž. obrtno šolo, se je razširil tudi ženski oddelk: nastala je današnja Zenska obrtna šola s tremi strokovnimi oddelki: za šivanje perila za izdelovanje oblek in za vezenje. Začetkoma so imeli vsi trije oddelki po dva letnika in atelje-letnik za absolventke; oddelek za izdelovanje oblek pa ima danes tri obvezne letnike in atelje-letnik za absolventke.

Ob 40 letnici je minister za trgovino in industrijo postavil učiteljico šole za strokovno upravno z delžnostmi, kakor jih imajo šefi odsekov na tehniških srednjih šolah. Postavljenje strokovne upravnice je na predlog direktorja tehniške srednje šole imelo namen, da se ves šolski pouk v strokovnem pogledu spravi na vseh treh oddelkih v čim enotnejša in smotnejša pota. Vsi odgovorni činitelji pa naj bi pretresali vprašanja, ali zadostuje v Ljubljani danes še ena sama ženska obrtna šola v samo tolikem obsegu, kakor je bilo to pred 18 leti? Dejstvo je, da je vodstvo šole zadnja leta moralo pri sprejemanju odklanjati polovico ali še več prijavljenih učenk, ker ni mogoče odpravljati paralelnih razredov.

Mestno občino ljubljansko in zbornico za trgovino, obrt in industrijo, ki so pred 50 leti in kasneje vztrajno delovali na ustanovitvi državnih strokovnih šol v Ljubljani in doprinali mnogo žrtev, zlasti mestna občina ljubljanska z ustanovitvijo državne obrtne šole, čakajo nove naloge.

Za proslavo svoje 40letnice priredi Zenska obrtna šola razstavo risb in rečnih del. Razstava bo otvorjena v soboto, dne 22. junija ob 11. z nagovorom direktorja tehniške srednje šole.

Pri slabokrvnosti

po prestani težki bolezni uživajte samo CHINO-FERRIN. — Dobi se v vsaki lekarni.

DISAVE SLON

Slovenski tlarinar v Ameriki - žrtev roparjev

Kako se godi slovenskim kmetom v Ameriki.

V »Glasilu K. S. K. Jednote« *poroča slovenski farmer Anton Slabe iz svoje naselbine Neelyville, Mo. sledeče: Poročati imam žalostno novico iz naše sosedne farmerske naselbine Poplar Bluff o umoru rojaka John Krivca. Dne 15. maja sta prišla dva zlikovca že ponoči k omenjenemu farmerju pijana ter zahtevala pijače; ker seveda nista nič dobila, sta pričela razsajati. Pokojni John je neljuba gosta miril, kolikor je mogel, ampak to jih je tako razburilo, da je eden potegnil revolver iz žepa. Ko je Krivec videl nevarnost, je skočil v drugo sobo in zaprl vrata. Lopov je streljal za njim, vendar ga ni pogodil. Nato sta lopova pobegnila. Nesreča je pa hotela, da je Krivec šel za njima, misleč za njima zapreti zunanja vrata. Ko pa je hotel zapreti, je dobil od zunaj smrtno svinčenko skozi mrežna vrata. Prepeljali so ga v bolnišnico, pa ni bilo več pomoči; čez eno uro je izdihnil. Pogreb se je vršil 17. maja iz hiše žalosti v cerkev sv. Srca Jezusovega in po sveti maši na katoliško pokopališče. Pokojnik je bil vedno trdnega zdravja, vesel, pa tudi miroljuben, kar se je pokazalo posebno pri pogrebu, ker cerkev je bila skoro polna. Pokojnik je bil 50 let star, rojen v Trebnjem pri Mirni peči na Dolenjskem. Tu zapušča poleg žalujoče soproge dva sina in dve hčeri ter nekaj drugih sorodnikov. Naj v miru počiva. Zalujajoči družini naše globoko sožalje. — Morilca so prijeli že drugi dan ter čaka plačila v zaporih Poplar Bluff.*

O naših farmerskih razmerah nimam kaj posebno poročati. Eni pravijo, da je farmanje najslabše, drugi, da je v mestu veliko boljše, tretji, da se na farmi sploh ne da živeti, četrti godrnjajo, da je preveč dela, mladina se pritožuje, da ni zadosti zabave, pa še kaj in marsikaj. Resnica je, da farmerjem ni vse z rožicami posuto. posebno začetniku ne. Ampak po svoji 17letni izkušnji tukaj v Missouru lahko rečem: da slovenski farmer lahko živi tam, kjer drugi narodi ne morejo, in je veliko na boljšem, kakor delavec v mestu, ako prav v žepu ne zvenijo dolarji tako obilno. Imamo pa svoj dom. Parna piščal nas ne moti. Brezposelnosti se ni bati, gladu pa tudi ne.

Toča uničila pridelke v Kovorju

Kranj, 18. junija.

Neurje, ki je divjalo preteklo soboto, ni prizaneslo tudi občini Kovor. Dočim se je glavni val besnečega elementa omejil istega dne le na jugovzhodno stran gorenjske ravnine in dosegel svoj višek okoli 11 zvečer, ko so strele pogosto udarjale in vžigale gospodarska poslopja Andr. Zorman v Zg. Brnikih in Marije Osel v Vogljah, je nad Koroško občino že v soboto popoldne toča oprala svoje uničevalno delo. Med tretjo in četrto uro se je iz temnih oblakov vsula po polju in vrtovih debela toča. Zito, ki je letos obetalo še dosti dobro, je uničeno tako, da kmetovalci ne bodo pridelali niti tolklo, kolikor so posejali, tudi sadna letina je skoraj popolnoma uničena. Najbolj so bile prizadete vasi Vadiče, Brdo in Visoče. Prebivalstvo prizadetih vasi je obupano in prosi nujne pomoči.

Samoumor na železniškem tiru

Dobova, 17. junija.

Nocoj proti jutru je vlak, ki je vozil proti Zagrebu v neposredni bližini Dobove povozil pri mostu neznane moškega. Vlak je glavo popolnoma odrezal in jo vrgel kakega pol metra proč. Zatrkljala se je in obstala na železniškem pragu med tračnicami tako pokonci, da je gledala proti vlakom, ki prihajajo iz Zagreba. Kakor se je dogajalo, je nesrečni mrtvec strojarski pomočnik Stefan Krajačič iz Marije Gorice na Hrvaškem. Na listek je pred smrtjo napisal: »Delati ne morem, spat ne morem. hoditi ne morem, tuberkuloza me muči. Zakaj neki živim? Zato grem v smrt, pa mi ne zamerite.« *Dokler se ni ugotovil vzrok nesreče, so se ljudje precej razburili, češ da je zopet roparski napad ali kaj sličnega.*

Vendar je tudi ta ugotovitev zelo žalostna.

Za nego Vaših zob more pri-ti poleg Odol-a samo **pasta Odol** v poštev, ker je pasta Odol za zobe rezultat študija vede ter 30-letnih izkušenj. Pasta Odol za zobe Vam pomore ohraniti Vaše zobe, očisti jih temeljito ter učinkuje antiseptično. Ni je boljše paste za zobe kakor je pasta Odol.

Pasja mesnica v Ljubljani?

Ljubljana, 18. junija.

Cudne vrste tatovi so se pojavili te dni v Ljubljani, predvsem v okolici mesta. V Mostah, v Šiški, tam okli Viča in tudi v mestu samem izginjajo psi. Posestniki psov so preplašeni, kajti kdo naj ve — morda izgine ponoči ravno njihov Hektor, Lord, Foks in kar je še takih reprezentantov žlahtne pasje pasme. Zgodilo se je že nekaj slučajev, da je gospodar zjutraj pogrešil, da je verige izginil pes čuvaj. Mesto da bi pes čuval hišo in vrt pred tatovi, pa pusti, da ukradejo njega samega. Ze kar lepo število psov je izginilo. Najprej so tatovi pričeli v Mostah, potem so izginili prvi psi v Šiški in tako naprej, sedaj pa ni že noben pes več varen, da ga ne ukradejo. Ne izginjajo pa kake klavni, mršavi cuki, ne, sami najlepši psi, repo rejni in zaliti, taki, ki jih gospodarji najbolj goje in najbolj cenijo.

Kdo bi kradel pse, to je še velika uganka in niso še nobenega pasjega tatu dobili. Še večja uganka pa je, kaj tatovi počno s psi. Prodajajo jih ne, to je gotovo, kdo pa bo kupil psa, za katerega je kar gotovo, da je kje ukraden in da bo ob prvi priliki pobegnil k svojemu pravemu gospodarju. Bo že najbrže držalo, da je kje na robu mesta, nemara prav v Mostah ali v Šiški ali pa kar sredi Ljubljane tajna pasja mesnica, kjer pse koljejo. Ker kradejo pse kar na debelo, predelujejo sočno pasje meso v najboljše klobase. Kdo te klobase je, je tudi težko povedati. Sicer pa: dober tek!

Če potujete samo enkrat na leto

si morate ohraniti spomin nato potovanje dvakrat tako dragoceno s fotografsko kamero. Navodila za fotografiranje dobite pri nas ustmeno ali pismeno. Zahtevajte naš najnovejši cenik Maj 1929.

Lumiére plošče, papirji in kemikalije so najboljše.

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Lumiére

Ivo Andrič:

Most na Žepi

V četrtem letu svojega vezirovanja je veliki vezir Jusuf napravil napako in kot žrtev nevarne intrige nagloma padel v nemilost. Preprič se je vlekel preko zime v pomlad. (Bila je neka zločesta in hladna pomlad, ki nikakor ni dala poletju, da se razbohoti.) V mesecu maju pride Jusuf iz zapora kot zmagovalec. In življenje teče naprej, svetlo, mirno, enolično. Ali iz onih zimskih mesecev, ko med življenjem in smrtjo in med slavo in padcem ni bilo niti za nožovo ostrino, je ostalo v veziru zmagovalcu nekaj vlečanega in zamaščenega. Ono neizrekljivo, kar izkušeni in iztrošeni ljudje hranijo v sebi kot skrito dobro in kar jim samo včasih nezavestno zasije v pogledu, kretnji in besedi.

Ko je živel zaprt v samotni in nemilosti, se je vezir bolj živo spomnil svojega rodu in svoje zemlje. Zakaj razočaranje in bol silita misli v preteklost. Spomnil se je očeta in matere. (Oba sta umrla, ko je bil še skromen pomočnik paznika carskih hlevov in je dal njuno groba s kamenjem obrobiti in postaviti bela nagrobnika.) Domislil se je Bosne in vasi Žepe, iz katere so ga odpeljali, ko mu je bilo devet let.

Bilo mu je v zadovoljstvo v nesreči misliti na daljno deželo in razmetano vas Žepo, kjer v vsaki hiši živi povest o njegovi slavi in uspehih v Carigradu, a kjer nihče ne pozna in ne sluti prave strani slave in cene, s katero se do uspeha dospe.

Še istega poletja je imel priliko govoriti z ljudmi, ki so prihajali iz Bosne. Povpraševal je in pripovedovali so mu. Za upori in vojskami so prišli nered, pomanjkanje, lakota in boleznii vseh vrst. Znatno pomoči nakaže vsem svojim, kolikor jih je še v Žepi in hkrati zapove, da poizvedo, kakšna zgradba bi jim bila najbolj potrebna. Javili so mu, da stoji še štiri hiše Šetkičevih in da so najbogatejši v

vasi, a da je vas in cela soseska obubožala, da jim se džamija ruši in da je pogorela, da jim je vodnjak usahnil; a najteže da jim je, ker nimajo mostu na Žepi. Vas sloni na obronku prav poleg otoka Zepe v Drino, a edina pot na Višegrad gre čez Zepe peldeset korakov nad ustjem. Vsak most iz tramov grajen jim voda odnese. Ker ali se naleti Zepe hitro in neopričakovano ko vsi gorski potoki pa spodje in odplavi brvi; ali pa pride Drina, pa zajezi in ustavi Zepe pri ustju, da naraste in ne pusti o mostu niti sledu. Pozimi zopet plohi poledene, pa pada živina in ljudje. Če bi jim na tem mestu zidal most, bi jim najbolj ustregel.

Šest preprog je vezir dal za džamijo in potrebnega denarja, da so postavili pred njo vodnjak s tremi pipami. Obenem se je odločil, da jim bo zgradil most.

V Carigradu je takrat živel stavbenik Italijan, ki je v carigradski okolici zgradil nekaj mostov in se proslavil z njimi. Njega je vezirov zakladnik najel in ga z dvema dvorjanoma poslal v Bosno.

Še je ležal sneg, ko so prišli v Višegrad. Nekaj dni zaporedoma so Višegradčani čudoma gledali stavbarja, kako zlomljen in siv, a rdeč in mladosten v lice, hodi okrog velikega kamenitega mostu, kruši, med prsti drobi in na jeziku okuša malto iz sestavkov in kako korakoma meri oboke. Potem je nekaj dni hodil v Banjo, kjer so apnenik kopali in odkoder se je jemal kamen za višegradske most. Pripeljal je težake in odkopal kamnolom, ki je bil skoraj ves z zemljo zasut in z grmovjem in nizkimi bori zarastel. Kopali so, dokler niso prišli do globoke in široke kamene žile, kjer je bil kamen jedrovitejši in bolj bel ko oni v višegradskem mostu. Od tu se je spustil navzdol ob Drini vse do Zepe in izbral mesto, kjer bodo odri za prevoz kamena. Takrat se je eden onih dveh dvorjanov vrnil v Carigrad z računom in načrti.

Stavbar je ostal in čakal, ali ni hotel stanovati ne v Višegradu ne v kateri od krščan-

skih hiš nad Žepo. Na vzpetosti, v onem oglu, ki ga delati Drina in Zepe, si je postavil leseno hišo — oni vezirov človek in eden od višegradskih poverjenikov so mu bili tolmači — in je v njej stanoval. Kuhal si je sam. Od kmetov je kupoval jajca, smetano, čebulo in suho sadje. A mesa, pripovedujejo, da ni kupil nikoli. Vedno je nekaj tesal, risal, preiskoval vrste apnenca ali motril tih in smer Zepe.

Med tem se je vrnil iz Carigrada oni uradnik z vezirovim dovoljenjem in s prvo tretjino potrebnega denarja.

Začno z delom. Svet se ni mogel načuditi nenavadni gradnji. Niti podobno ni bilo mostu, kar so delali. Prvo so včiv čez Zepe zabili v dno težke borove hlode in med njimi dve redi klovci, jih prepleli s protjem in zatrpali z ilovico do okop. Tako so reko obrnili v drugo smer in korito je do polovice ostalo suho. Prav ko so končavali, se nekje v planini utrga oblak in Zepe naenkrat zamotni in naraste. Iste noči prebije že zgotovljen nasip čez sredo. Ko je sinil drugi dan, je voda že upadla, toda lese so bile predrtje, koli populjeni, hlodi zverženi. Med nadničarji in v narodu je ostala govorica, da Zepe noče mostu nad seboj. Ali že tri dni nato da stavbar zabiti nove kole še globlje ter obnoviti in izravnati neodnese hlode. In zopet je globoko odmevalo kameno rečno korito od kladih in vpitja delavcev in od udarcev v ritmu.

Sele ko je bilo vse pripravljeno in dogotovljeno in napeljan kamen iz Banje, so prišli kamnoseki in zidarji, Hercegovci in Dalmatinci. Lesene kočice so jim zgradili in pred njimi so dolbili kamen, beli od kamene prahu ko klanjarji. A stavbar je hodil okrog njih, se sklanjal nad njimi in neprestano nadzoroval posel z rumenim bakrenim trikotnikom in na zeleni niti obešenim svinčen. Z ene in druge strani so že bili vdolbli kameniti in strmi breg, ko je zmanjkalo denarja. Nezadovoljnost vstane med delavci in mrmaranje v narodu, da z mostom ne bo nič.

Oni, ki so iz Carigrada prihajali, so pripovedovali, da se je baje vezir premislil. Nihče ne ve, kaj mu je; ali je bolan, ali ga skrbi moré, toda vse bolj nepristopen postaja in v samem Carigradu započete gradnje opušča. Ali nekaj dni potem prispe vezirov človek z zaostalim denarjem in z mostom nadaljujejo.

Petnajst dni pred Mitrovdnevom je svet, ki je preko brvi hodil čez Zepe malo nad mostom, prvič opazil, kako z obeh rečnih bregov, iz črnosivega škrliljevca, vstaja bel, gladek zid iz tesanega kamna, od vseh strani z odri opleten ko s pajčevino. Od tedaj je rasteel vsak dan. Ali med tem je prišel prvi mrz in z delom so prenehali. Zidarji so odšli domov prezimovat, stavbenik pa je prebil zimo v svoji kolibi, naprej in naprej sklonjen nad svojimi načrti in računi in skoraj nikamor odhajal. Le gradnjo je pogosto ogledoval. Ko je na pomlad začel pokati led, je neprestano v skrbi hodil okrog odrov in nasipov. Včasih celo ponoči s tresko v roki.

Še pred Đurdevdnevom so se zidarji vrnili in zopet začeli z zidanjem. Ravno sredi poletja so bili gotovi. V zadovoljstvu so odre podirali in iz omrežja tramov in desk je vstajal most, vitek in bel, v enem loku od stene do stene vzpet.

Vse mogoče bi človek prej pričakoval ko tako čudovito zgradbo v divjem in pustem predelu. Kakor da sta bregova drug proti drugemu pognala po razpenjeni vodni curek in ta dva curka sta se zadela, se strnila v lok in za trenutek ostala takola, ko da visita nad prepadom. Pod lokom si mogel v dnu horizonta videti krpo plave Drine, a globoko pod njim je grgrala zapajena in ukročena Zepe. Oči se dolgo niso mogle privaditi na ta lok s pre-računanimi in tankimi linijami, ki je ko da je samo v zaletu obvisel na tem ostrem, temnem skalovju, polnem teloha in srobotja, in se bo v naslednjem trenutku še više pognal in izginil.

(Konec prih.)

Osebnosti

★ **Promocija rojaka v Parizu.** Za doktorja bogoslovja je bil v Parizu promoviran g. Jan. Jančević po šestletnem studiju na podlagi disertacije »Etiška svetopisemskih psalmov«. G. dr. Jančević je duhovnik lavantinske škofije, doma iz Sv. Marjete nižje Ptuj. Zivel je prej v zavodu Katoliškega inštituta, zadnje leto pa je bil pomožni vikar župnije N. Damé de la Croix, ki šteje 70.000 duš, pa ima samo 8 dušnih pastirjev.

★ V naše državljanstvo je sprejel Ivan Bojčec, zvonar iz St. Vida.

Ostale vesti

★ **Smrtna kosa.** Na Dobravi pri Kostanjevici je umrl v nedeljo zvečer g. Franc Globočnik, graščak in veleposestnik. Pokopali so ga včeraj. N. p. v m.!

★ **Smrtna kosa med ameriški rojaki.** V Clevelandu je umrl Frank Zupancič. Pred leti se je ponesrečil z avtomobilom in je tedaj izgubila njegova žena življenje, on pa je od tedaj stalno bolehal. V Ameriki zapuščila štiri letnega sina in dve sestrji, v domovini pa mater. — V bolnišnici v Clevelandu je umrla Terezija Selinšek, doma iz vasi Sivec pri Nevljah. Umrla je za posledicami operacije. Zapuščala moža in štiri male otroke ter štiri sestre. — V Clevelandu je umrl v starosti 55 let John Petrovič, eden prvih naših naseljenecv v Ameriki. Rojen je bil v vasi Sobočev pri Borovnici. V Ameriko je prišel pred 35 leti.

★ **Meščanska šola v Slovenski Bistrici.** Vpisovanje v prvi razred bo dne 29. in 30. junija od 8—12. Za vpis je potrebno izpričevalo o uspešno dovršenem 4. šolskem letu in krstni list. Pri vpisu je plačati 20 Din za fond za zdravstveno zaščito učencev. Kdor se izkaže s potrjenim davčnim upravnim, da njegovi starši ne plačajo 30 Din dir. davkov, je tega prispevka oproščen. — Ista dneva bo tudi vpisovanje v višje razrede.

★ **Vpisovanje v meščansko šolo v Ljutomeru** se bo vršilo v nedeljo, dne 30. junija t. l. ob pol 9. uri. Sprejmejo se učenci in učenke, ki so dovršili najmanj 4. razred oz. oddelek osnovne šole. Prineesti je zadnje šolsko spričevalo in krstni list.

★ **Razpisana služba sekundarja.** Komisar obl. samouprave v Mariboru razpisuje: Razpisujem službo sekundarja v javni bolnici v Ptuj. s prejemki 1. kategorije in po dosedanjih službenih letih pripadajoče skupine položajne in stopnje osnovne plače s pripadajočo stanarino in dragsko določen, kakor jih prejemajo državni uradniki. — Prosilci za to službo morajo doprinesiti poleg dokazila splošnih predpogojev za sprejem v oblastno službo, predpisanih v § 4. uredbе glede službene pragmatike za nameščenice mariborskega oblasnega odbora in zavodov, ki so v njegovi upravi z dne 21. julija 1927. Uradni list z dne 17. septembra 1927, št. 406/96, še dokaz o dovršenem stažu, ali pa da so bili staža oproščeni. — Pravilno kolkovane prošnje, opremljene s predpisanimi in zadostno kolkovanimi prilgogi, mi je predložiti tekem 4 tednov po razglasitvi tega razpisa. — Komisar oblasne samouprave mariborske oblasti, v Mariboru, dne 10. junija 1929. Dr. Josip Leskvar, l. r.

★ **Varstvo javnih cest.** V Službenih Novinah od 17. junija t. l. je objavljena uredba o zaščiti javnih cest (komunikacij v splošnem) in varnostne prometa na istih.

★ **Vreme.** V ponedeljek je padlo v Ljubljani 2,6 mm dežja, v Belgradu 8 mm, v Skoplju pa 6 mm. Deževalo je tu tudi po drugih mestih. Barometer je včeraj popoldne v Ljubljani kazal 766,6, toplota pa 27°C. Najvišja temperatura je bila v Zagrebu in v Splitu (28°C), v Skoplju je 23°C, v Belgradu in Sarajevu 24°C, v Mariboru 25°C.

★ **Dijaško letovanje v Martinščici poleg Sušaka** se prične za prvo skupino 29. junija in traja do 28. julija, za drugo skupino pa 28. julija in traja do 27. avgusta 1929. — Vsi dijaki morajo določeni dan dospeti v Martinščico. Ravnatelj šol, ki pošljejo skupine dijakov, naj pravočasno javijo upravi letovišča čas prihoda.

★ **Cerkvena ljudska pesmarica.** Priredil Stanko Premrl. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Partitura vez. Din 50.—. Glasovi po Din 24.—. Za razvoj in gojitev ljudskega petja, ki se že zelo goji in uvaja, je ta pesmarica najprimernejši pripomoček. Prirejena je za eno ali dvoglasno petje. Tudi za šolsko božjo službo je pesmarica zelo prikladna in nudi vsakovrstne in za vse cerkvene dobe primerne naprave.

★ **Koledarčke Kmečke zveze za leto 1929** ima prodajalca sv. Cirila na Aleksandrovi cesti 6 v Mariboru v večji zalogi. Prodaja jih za polovično ceno po Din 5.—.

★ **Schulz Universal** »tehtnica pospeši delo v obratih, zato je danes povsod neobhodno potrebna. Zahtevajte brezobvezno ponudbo ali poset zastopnika. JUGO SCHULZ d. z. o. z. Ljubljana.

★ **Usnjatih predmetov, ki so se obdržali** nočemo več rabiti, čeravno je usnje še dobro ohranjeno. Obstoji pa sredstvo za barvanje, s katerim se predmeti, ki so postali nerabni in dobili madeže, kakor n. pr. barvani damski čevlji, mape za spise, kovčegi, usnjate stolice l. dr. prenove — imenuje se »Vilbra«.

Izjava

Izjavljam, da nisem nikdar dvomil o osebnih nesebičnosti g. Ivana Hribarja. Svoje »Spomine« sem pisal bona fide.

V kolikor je smatrala neinformirana javnost dotično vsebino moje knjige kot napad na osebo g. Ivana Hribarja, jo obžalujem, ker to ni bila tendenca moje knjige. Ugotavljam, da nisem v teku mojih poizvedb ničesar našel, kar bi me opravičevalo sumničati g. Ivana Hribarja nečastnih dejanj, osobito glede njegovega javnega delovanja v lastnosti kot župan stolnega mesta Ljubljane ali kot kraljevi poslanik in minister v Pragi.

Izjavljam, da svoje obdolžitve lojalno preključujem.

Franjo Šuklje.

Z ozirom na gorenjo izjavo, s katero mi je dal gospod dvorni svetnik Franjo Šuklje popolno zadoščenje, izjavljam tudi s svoje strani, da je bil namen moje obdolžitve v »Narodnem dnevniku« edino le ta, da zavrnem njegove dejanske očitke kot neresnične.

Ce pa smatra gospod dvorni svetnik Franjo Šuklje dotični moj odgovor za očitke lažljivosti, ki ga pa nisem nameraval, izjavljam lojalno, da sem šel predaleč in da ga obžalujem.

Ivan Hribar.

★ **Znani vojvodinski psihografolog Win-terry** je v Ljubljani in sprejema publiko v hotelu »Slon«. Analiza rokopisa, prognoza preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Ostane samo še par dni tu.

★ **Doraščajoča mladina** naj zavzema zjutraj kozarec naravnega »Franz-Josef-grenice«, ki dosega vsled svojega učinkovanja kot čistilo želodca, črev in krvi zelo zadovoljive vspehe pri deklah in pri dečkih. Na otroških klinikah se vporablja »Franz-Josef-voda« že pri malih, češče zelo zaprtih bolnikih. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specijerskih trgovinah.

★ **Umetnost v gospodinjstvu**, brez tuje pomoči in brez velikega napora doseči blesteče belo perilo, pogodi vsaka gospodinja, katere se pošljuje samodelujočega, popolnoma neškodljivega pralnega sredstva »Persil«. Ze z enkratnim kuhanjem v raztopini Persila postane perilo blesteče belo in sveže dehteče, ravno tako kakor bi viselo ves dan na soncu in svežem zraku.

★ **25 pisalnih strojev** najboljših sistemov, velikih in malih so poceni na prodaj. Ant. Rud. Legat & Co, Maribor, Slovenska ulica št. 7, telefon 100.

V nedeljo dne 23. junija ob pol osmih zvečer

„KRESNI VEČER“

Orla »Krakovo-Trnovo«

na letnem telovadišču v Karunovi ulici št. 14 z družbeno telovadno akademijo in komerzom pri pogrnjenih mizah.

Ljubljana

Nočna služba lekarn

Nocojšnjo noč imata službo: 1. Piccolijeva lekarna na Dunajski cesti in 2. Bakartičeva lekarna na Sv. Jakoba trgu.

○ **Smrtna kosa.** V ponedeljek je umrla v bolnici gospa Marija Završan, soproga magistratnega ravnatelja v pokouju. Pokopali jo bodo danes popoldne ob 4. N. p. v m.!

○ **Izročitev odlikovanj.** Včeraj ob 9 dop. se je vršila na velikem županstvu skromna, a lepa slovesnost Veliki župan dr. Franc Vodopivec je namreč izročil policijskim okrajnim nadzornikom gg. Podreberšku, Močniku, Zajdeli, Bariču, Lotriču in Grilu odlikovanje reda sv. Save V. razreda, okoliškemu nadzorniku gosp. Glihi in stražniku gosp. Zavodniku pa zlati medalji za državljanske zasluge. Gospod veliki župan je imel na odlikovanje lep govor, v katerem jim je izrekel svoje čestitke.

○ **Blagoslovitev nove brzgalne.** Ljubljanski postovoljni gasilci se že dalj časa vesele svoje nove avtomotorne brzgalne s prenosljivim agregatom. Pri preizkušnji se je ta motorna brzgalna sijajno izkazala. Veljala je 230.000 Din, vendar pa še polovica ni plačana. Ljubljanski gasilci se sedaj obračajo na meščanstvo s prošnjami, naj nekoliko pomorejo društvu s podporami, da bi brzgalna poplačala. Vsaj v tem oziru naj bi se Ljubljanci nekoliko revanžirali za idealizem gasilcev. — Blagoslovitev nove avtomotorne brzgalne se bo vršila na praznik Sv. Petra in Pavla pred Mestnim domom. Prireditel se bo vršila pod pokroviteljstvom častnega komiteja, ki ga tvorijo gg. veliki župan dr. Fr. Vodopivec, oblasni komisar dr. Marko Natlačen, divizionar general Sava Tripkovič, mestni župan dr. Dinko Puc, predsednik Zbornice TOI g. Ivan Jelačin, stolni kanonik univ. prof. dr. Mihael Opeka, mestni fizik dr. Mavričij Rus in občinski svetnik ter starosta Jugosl. gasilske zveze g. Josip Turk. Kumač bosta gospe Olga Pucova, soproga mestnega župana ter podjetnik g. Jožko Hubad. Blagoslovitev bo izvršil gasilski kurat g. dr. Mihael Opeka. Z blagoslovitvijo je združen tudi zlet Ljubljanske gasilske župe. Prireditel se bo pričela v petek

Maribor

Popotnika dva

Pismarjem sreča laže... Od nekaj je bila tako v Sloveniji in se je zlasti izpričalo oni dan, ko sta priromala iz Ljubljane dva od družine slovenskih pismarjev; bledikav in ostro izdelanih potez prvi, pojoč od zdravja in dobre volje drugi. Pa ne da bi jo bila primahala v obdravsko prestolico radi zabave in oddiha. »Lepe bukelce imam; ravnokar so izšle. Kupite! in sta pri tem pomolela naprej drohno kajžico kakršnih sta imela celo zalogo pod pazduho. Pa dober nos sta imela; koj sta pogruntala petičnejše in kulturnejše med Mariborčani. Nekaj kšefta je že bil oni skupki; čisto skopnela pa vendarle ni tista zaloga pod pazduho, ki se je od časa do časa kakor sama od sebe obnavljala. Takšna usoda je zapisana našim pismarjem, da se je elementu literarne produkcije in samozaložbe pridružil še pojav literarnega krošnjarstva... Nekaj dni sta stikala pismarja po Mariboru, nato sta jo pa odkurila drugam. Čndom so se čudili Mariborčani, ker niso mogli niti slutiti, da je usoda slovenskih pismarjev tako mrka in težka; pa ne vedo Mariborčani, da prodaja naš Glisa po dnevi razne galanterijske drobnarije tam pri Zmajškem mostu in se peha za borni pismarski kruhek od zore do mraka; zvečer pa namoči pero in piše...; pa ne vedo Mariborčani, da je celo enuma izmed mariborskih pismarjev bilo dano skozi nekaj mesecev razpečavati sladkorja, čokolade, cigaret in slične robe. Pismarju sreča laže...

□ **Nova maša** v Mariboru. Č. g. o. Konstantin Krakar, novomašnik-frančiškan, bo služil novo sv. mašo v baziliki Matere Milosti dne 14. julija ob pol 10 dopoldne. Novomašnik je iz ugledne Krakarjeve družine v Mariboru.

□ **V Mariboru se mudi** na inšpekcijskem potovanju poveljnik podravskih divizijske oblasti div. general Sava Tripkovič.

□ **Poslovilni večer** l. Rakuš v tukajšnjem Narodnem gledališču se vrši prihodnji terek; predvaja se »Romeo in Julija«. To bo menda zadnja predstava v letošnji gledališki sezoni.

□ **Za duhovnega svetnika** je bil imenovan o. Marko Fiser pri Sv. Jožetu v Studenih pri Mariboru.

□ **Prijateljski večer** je priredilo včeraj v restavraciji pri »Črnem Orlu« tukajšnje Zgodovinsko društvo svojemu odličnemu članu in sodrušniku vseučiliškemu profesorju dr. F. Kidriču, ki se mudi te dni v Mariboru kot ministrov zastopnik pri zrelostnem izpitu na tukajšnji drž. gimnaziji. Omenjenega večera, na katerem je bilo v razgovoru zlasti vprašanje poglobitve znanstveno-kulturnega delovanja v

zvečer s podoknico kumel in kumu ter bakljado po mestu. Na praznik sam se bo zjutraj vršila najprej budnica, nato se bodo gasilci zbrali pred Mestnim domom, odkoder odkorakajo po mestu. Ob 10 se bo vršila sv. maša v cerkvi sv. Jožeta. Ob 11 se bo vršila pred Mestnim domom slovesna blagoslovitev. Popoldne se bo vršila velika gasilska vaja na Kongresnem trgu, nato pa veselica na Taboru.

○ **Stanovanja v mestni hiši na Poljanski cesti.** Stanovanjski odsek je dogotovil predlog za oddajo stanovanj in se je pri tem oziral v prvi vrsti na plačila zmožne in stanovanja potrebne prosilce. Radi tega niso mogle priti v predlog za ta stanovanja one stranke, ki so sicer stanovanja potrebne, a niso zmožne plačevati tako visokih najemnin. Občina mora vse anuitete za zgradbo te hiše po ministrski odredbi kriti s stanarinami in je zato prisiljena določiti sledeče najemnine: enosobna stanovanja z vsemi modernimi priključniki: od 4800 do 6400 Din, dvosobna stanovanja od 8.400 do 11.700 dinarjev, trisobna stanovanja od 11.200 do 14.300 dinarjev, štirisobna stanovanja od 15.500 do 16.800 dinarjev. To se razglasa s pripombo, da je vsaka nadaljnja intervencija strank pri gospodih občinskih svetovaleh in na magistratu za ta stanovanja brezuspešna in nepotrebna. Stranke, ki jim bo stanovanje na Poljanski cesti nakazano, bodo o tem še v teku tega meseca obveščene.

○ **Javno kuhanje s plinom.** Danes v sredo 19. t. m. priredi mestna plinarna javno kuhanje s plinom. Istočasno bo predavala gđ. Arnbek iz Nemčije o pravilni kuhi na plinu. Vabljeni so vse ljubljanske gospodinj, one ki kuhajo na plinu, kot tudi one, katere še nimajo plinskih kuhinjskih naprav. Vstop je popolnoma prost. Predavanje se vrši točno ob pol štiri in sicer v jedilnici gospodinske šole v Mladiki, vhod Šubičeva ulica.

○ **Stalna higijenska razstava v Ljubljani** Pod Tivolj bo do predklica odprta ob delavnih dneh od 14 do 18, ob nedeljah in praznikih pa od 8 do 12 in od 14 do 18. Ako poseti razstavo večja skupina oseb in to pravočasno javi Higijenski zavodu v Ljubljani, lahko razstavo zdravnikov tega zavoda. — Razstava je kot stalna edina te vrste v državi in se redno izpolnjuje. Za čas velesajma jo je obiskalo do 20.000 oseb, med njimi strokovnjaki, ki so izrazili željo ustanovitvi tudi v svojih krajih kaj sličnega.

○ **Velika tatvina dragocenosti.** Lep in dragocen plen je doblil neznan in drzen vlomilec, ki je v nedeljo zvečer vplomil v stanovanje g. V. C. Pred Šoklijo št. 1. Odnesele je zlat prstan z velikim briljantom, vdelanim v platino. Samo ta prstan je bil vreden 20.000 Din. Na notranji strani je bilo gravirano ime »Helena 1907«. Dalje je vlomilec odnesel zlat, 500 Din vreden poročni prstan z gravuro »Helena. 5. 1. 1908«, naprsto iglo s kamnom akvamarinom, vredno svojih 600 Din, samokres tipa Steyr in okrog 500 Din gotovine. Vlomilec, ki so mu bile kolikor toliko razmere znane, je vdrl v stanovanje s ponarejenim ključem.

○ **Slaba gostoljubnost.** Po ulicah hodi vsak dan na stotine revežev, katerim je vedno glavna skrb: »Kje bom spal zvečer?« Eden teh revežev se je zatekel v večji hlev sredi mesta in se tam vlegel v slamo. Toda imel je nesrečo. Pozno ponoči je prikolovratil v hlev hlapec, pijan kot mavra. Neusmiljeno je pograbil reveža in ga vrغل s slame. Nato pa ga je obdeloval s škornji, brcal, tepel in suval, da je revež postal ves črn. Hlapec je pri tem tako kričal in preklinjal, da se je prebudila vsa sosesčina in poslušala škandal. Radi svoje surovosti bo imel negostoljubni hlapec še opraska s sodiščem.

○ **Konj ugriznil kolesarja.** Nenavadno nezgodno je doživel poštni uslužbenec Kar Kojancič na Viču. Peljal se je s kolesom, pred gostilno pri »mošči« pa se je hotel izogniti konju nekega prevoznika. Konj je popadel v istem trenutku kolesarja z zobmi za levi bok in ga močno ugriznil. Komaj se je Kojancič z največjim naporom iztrgal krvoloknemu konju iz zob. Poleg velike rane, ki jo je pri tem dobil, si je raztrgal Kojancič še hlače in srajco.

○ **Padeč s kolesa.** Težja nesreča se je pripetila v ponedeljek zvečer 37 letnemu Henrikju Pilerju. Peljal se je s kolesom po Potokovi ulici in tam padel tako nesrečno, da se je resno pobil na obrazu. Ker je v nevarnosti levo oko, so ga prepeljali v bolnišnico na okulistični oddelek.

Mariboru, so se udeležili člani Zgodovinskega društva ter nekateri drugi odlični gostje.

□ **Ciril metodjsko proslavo** združeno s sprejemom ter zaobljubo novih članov, priredi drevi ob 20 Akademski kongregacija. Za sodele je udeležba obvezna.

□ **Gladovni stavko** je napovedala v policijskih zaporih Anka Adamič, ki je bila aretirana ter privedena v tukajšnje policijske zapore. Pa si je čez dva dni premislila ter se sprijaznila z dobrotami jedilnega lista pri »Grafu«. Bog ji požegnaj kruhek, ričet in vodo.

□ **Pri delu.** 30 letni delavec Ivan Bruner, uslužben pri Splošni stavbeni družbi, je pri porivanju vagona na tezenskem postajališču prišel z levo nogo tako nesrečno pod kolesa, da mu je prste na omenjeni nogi čisto zmečkalo.

□ **Zopet roparski napad.** 16 letno služkinjo Marijo Krajnc z Nove vasi so predvčerajšnjem okoli 23. ure napadli v bližini Lahove gostilne, ko se je nahajala na potu domov, trije ponočni fantalini, dva velike, eden pa manjše postave. Navallili so na ubogo revico ter ji zamašili usta, da ni mogla klicati na pomoč. Ko se je zavedla, je spoznala, da so ji neznan močanec ukradli ves denar, ki ga je imela pri sebi; na spodnjem krilu pa je opazila krvave lise. V naslednjem času se slučajni ponočni napadov na Radvanjski cesti ter tam v okolju v sumljivi meri ponavljajo; priporočljivo bi bilo radi tega, da se varnostne straže tamkaj pojačajo.

□ **K zrelostnim izpitom** na tukajšnjem drž. moškem učilišču, o čemer smo včeraj poročali, smo prejeli obvestilo, da sta položila izpit razen navedenih še Jakob Meško in Adalbert Slekovce. Razen tega se imajo pravilno glasiti posamezna imena: Jakob Dernač, Franc Knafelc, Hugon Majerič, Martin Stefancioza, Franc Vranč ter Anton Zajfed.

□ **Iz beležnice pravd.** Zadeva tožbe tukajšnjega odvjetnika dr. Barleta proti odvjetnikom dr. Pernatu in dr. Bergoču je zbudila v Mariboru precejšnje zanimanje. Kakor znano sta dr. Pernat in dr. Bergoč na podlagi raznih govorov in drugih okolištin predložila svo zadrževniški zbornici, na podlagi katere ovadbe je nato dr. Barle vložil proti obema tožbi pri tukajšnjem okrožnem sodišču. V ponedeljek popoldne bi se imelo vršiti nadaljevanje že dvakrat prekinjene razprave; ker sta pa obtožena odklonila sodnika Šukelja, češ, da je pristranski, se razprava ni mogla vršiti. Za omenjeno razpravo, ki se bo predvidoma vršila prihodnji teden, vlada v tukajšnjih krogih precejšnje zanimanje. Dr. Barleta zastopa dr. Bučar, dr. Pernata dr. Reisman, dr. Bergoča pa dr. Faninger.

□ **Pod oboki drž. mostu** se je nastanil s svojo tročlansko družino mizarski pomočnik Vincenc Purgaj. Najemodajalka, lastnica hiše št. 18 v Taborski ulici, ga je deložirala, ker

ni mogel Purgaj dobiti drugod stanovanja, se je zatekel z družino in pohištvom pod oboke drž. mosta na desnem bregu.

□ **Ni se vrnil več s Pohorja.** 24 letni železostugar Ferdinand Peklar se je podal že v soboto na Pohorje, pa se odlel ni več vrnil domov, dasi bi se po njegovem izrecnem zatrjevanju svoji najemodajalki moral vrniti že v nedeljo popoldne. S seboj je imel fotografski aparat, večjo vsoto denarja in druge dragocenosti. Ker je bil soliden in trezen fant, obstoja domneva, da se mu je kaj pripetilo.

□ **Razstavo rib,** vezenin, perila in oblek priredi dne 23. in 24. t. m. dekliski zavod »Vesnac«. Razstava je odprta od 9 do 12 in od 14 do 18.

□ **Z delovnega trga.** Zaposlitev dobi preko tukajšnje Borze delu: 19 hlapecv, 1 vrtnar, 2 zidarja, 2 tesarja, 4 kovači (podkovski) 2 soboslikarja, 4 sodarji, 1 mizar, 1 klepar, 1 kolar, 1 elektromonter, 1 železostugar, več vajencev (ključavničarske, kovaške, kolarske, mizarske in sodarske obrti), 10 kmečkih dekel, 4 poljske delavke, 1 kmečka gospodinja, 10 kuharic, 15 služkinj, 3 sobarice, 3 kuharic, 1 plačilna natakarica, 1 poslužnica, 1 otroška vrtnarica, 2 vzgojiteljici, 1 varušnica, 5 šivilj za perilo, 1 šivilja za obleko, 2 fotografirni ter 4 šiviljske vajenke. — Dela pa je iskalo v času od 9. do 15. t. m. 146 oseb, praznih službenih mest je bilo 127, delo je dobilo 94 oseb, odpotovalo jih je 34 odpadlo pa 71. — Takoj dobe zaposlitev: 1 krojač, 1 mesar, 1 pekar, 2 slikarski pomočnika, 2 tesarja za žel. proge, 2 drvarja, 1 žagar ter 1 lesostugar.

□ **Orliči!** Danes od 15. naprej je redna telovadba na letnem telovadišču na Livadi.

□ **Ustanovitev krajevne organizacije Rdečega Kriza** v Krčevini pri Mariboru. Na pobudo okrajnega glavarja za Maribor-levi breg, vladnega svetnika dr. Ipavica se je vršil v ponedeljek na osnovni šoli v Krčevini ustanovni občni zbor krajevne organizacije Rdečega Kriza. Po pozdravnih besedah župana Peklarja je spregovoril vladni svetnik dr. Ipavica, ki je zlasti poudarjal vzvišeno dolžnost in cilje Rdečega Kriza, ki že tudi širom naše države deluje za zdravje in blagostanje našega naroda. Priporočal je, da bi ta organizacija imela svoj delokrog v občinah Lajtersperg, Rošpoh in Teznica. Nato se je izvolil naslednji odbor: Predsednik, šolski upravitelj Franc Cvetko, prvi podpredsednik, posestnik Anton Inkret, drugi podpredsednik, župan Alojzij Peklar, tajnik Ivan Kondelka, blagajničarka gospa Terezija Schwarz. V odbor prideta še gospa Viktorija Lichtenwalder in stavbenik Alojzij Peklar ter zastopniki posameznih občin. Vladni svetnik dr. Ipavica je ob zaključku še izrazil zadovoljstvo nad tem, da je vzniknila krajevna organizacija v Krčevini kot druga v Mariboru-levi breg. Obenem je izrazil željo, da bi vršil novizvoljeni odbor svoje humano delovanje s kar najlepšimi uspehi. Nato je predsednik zaključil zborovanje.

□ **Primarij Dr. Černič** se je vrnil s študijskega potovanja in zopet ordinira.

Celje

□ **Člani Vincencijeve konference** sv. Daniela v Celju naj se danes zanesljivo udeležijo rednega sestanka ob 8 zvečer v opatiji.

□ **Gg. pevci** in pevke pevskega zbora Katoliškega prosvetnega društva se opozarjajo na važno pevsko vajo, ki se vrši drevi ob pol 9 v Orlovskem domu.

□ **Sprememba pri Javnem skladišču** in prevoznih družbi. V časih, ko je bilo Celje toliko srečno, da je imelo svojo lastno carinarico, je bila važna gospodarska postojanka Javno skladišče in prevozna družba d. d. v Celju. Z ukinitvijo carinarice se je delokrog te družbe bistveno zmanjšal. Ker je družba zgradila na Savinjskem nabrežju lepo carinsko poslopje, je seveda vse podzvela, da bi moglo poslopje še nadalje služiti svojemu pravemu namenu t. j. carinarstvu. Vsi kolariki pa, ki jih je podzvela v tej smeri tako družba kot tudi drugi celjski gospodarski in avtonomni faktorji, so ostali brezposelni. Radi tega je družba kot taka ustavila poslovanje, vodi pa nadaljne poslovanje samostojno večletni družbin poslovodja g. Rudolf Orel, ki je strankam, ki se pečajo z izvozom in uvozom, v carinskih stvareh brezplačno na razpolago za pojasnila. G. Orel, ki uživa v našem mestu splošne simpatije, gospodarskim krogom toplo priporočamo.

□ **Kavarno Evropsko renovirajo.** Stalni gostje te edine večje celjske kavarne so bili v ponedeljek zjutraj pač presenečeni, ko so na oknu kavarne čitali, da je vhod iz Razlagove ulice, skozi okna pa videli v kavarni delavce in mnogo prahu. Presenečenje pa je bilo na splošno vsega značaja, ker je ta reprezentančna in družabna kavarna res že potrebovala nove oblike. Tekom naslednjih dni dobi kavarna nov omet in tapete, opremljena bo pa tudi z novo razsvetljavo. Ves obrat se sedaj vrši na lepi kavarniški verandi.

□ **Strela zapalila gospodarsko poslopje.** Ko smo včeraj poročali o neprestanih letošnjih nevihtah, so se zbirali nad Celjem že zopet grozeči oblaki in okoli pol 2 so sekali temno nebo silni bliski, spremljani od grozečega treskanja. Nekako ob isih uri je tudi že bila alarmirana celjska požarna bramba z vestjo, da je strela udarila in zapalila gospodarsko poslopje posestnika Role na Lopati št. 46. V najkrajšem času so bili na mestu lokalizirali požar, niso pa mogli več rešiti gospodarskega poslopja, kjer so vsi gorljivi deli in v poslopju spravljivi gospodarski stroji postali žrtev ognjenega elementa.

□ **Temeljito se ga je bil nasekal** v nedeljo zvečer cinkarjski delavec Janez, star sicer šele 25 let, pa že kar nevaren pišč, če vidi piščo. V nelo gubersko gostilno je prišel, ko je policija že napovedala policijsko uro, in — čeprav temeljito natreaskan — je hotel še pijače. Razumljivo, da mu je gostilničarka ni hotela dati. Pa je Janez postal hud in se spravi nad gostilničarko s kopo ne baš izbranih besed in hudih groženj, med drugim, da jo bo kar ubil, če mu ne ustreže s pijačo. Tako je bilo hudo, da je morala gostilničarka zbežati v kuhinjo pred nasilnejšem. Ko jo je pa Janez le preveč posoval, je prevzela oštrko sveta jeza, butnila je Janeza čez prag in tekla po policijo, ki je Janezu kmalu ohladila prevročo kri. Zagovarjal se ne bo le radi nasilstva, temveč tudi radi kaljenja nočnega miru.

□ **Avtobus mesta Celje.** Upravni odbor »Avtobusa mesta Celje« razpisuje oddajo 3 mest šoferjev. Prosilci morajo: 1. biti jugoslovanski državljani; 2. biti vojašine prosti; 3. biti neoporečnega vedenja; 4. biti telesno in duševno sposobni; 5. biti morajo izučeni mehaniki in izprašani šoferji; 6. imeti morajo najmanj 2 letno prakso. Plača po dogovoru. Prošnje, opremljene z dokazili za zahtevo pod 1 do 6 je vlagati do 24. t. m. pri upravnem odboru »Avtobusa mesta Celje« na mestnem magistratu celjskem. Celje, dne 17. junija 1929. Predsednik upr. odbora »Avtobusa mesta Celje«, v z. Posavec Andro s. r.

Dopisi

Trbovlje

Osebnost. Premješčen je orožniški podporočnik g. Spajič Milan v Benkovec pri Zadru v Dalmaciji.

Kres na Mrzlici. Trboveljska podružnica S. P. D. prižge v nedeljo 23. t. m. zvečer velik kres na Mrzlici. Koča je vsako nedeljo in vsak praznik oskrbovana z življenjskimi potrebščinami ter tudi dobro posečana. Prošli teden se je koča pobelila in preuredila ter je sedaj notranost koče prikopnejša. Pri malem studenčku pod kočo se je zgradil cementni rezervar. Da pomagamo zgraditi novo kočo, gremo v nedeljo na kresovanje.

Zagorje ob Savi

Kopanje. V Kotredešci blizu apnenic g. Weinbergerja je prostor za kopanje v teh vročih dne, zlasti popoldne vedno ves živ živahnih kopalev. Zlat prostor niti oddale ne zadovolji potrebe, ker meri samo nekaj kvadratnih metrov. Poleg tega je okrog njega trava v najlepši rasti in trpi škodo od strani kopalev. Za tak kraj kot je Zagorje pač res ne zadostuje rudniško kopališče, ki je itak le za uslužbence TPD. Sava pa pri Zagorju za kopanje ni primerna. Občinski očetje naj bi v aktih to vprašanje poiskali in o ugodni rešitvi razmišljali.

Ježica pri Ljubljani

Škropljenje Dunajske ceste skozi naše vasi je v teh mesecih kar nujno. Dnevno se podi skozi vasi vsa sila avtomobilov, ki dvigajo in razširjajo venomer cele oblake prahu skozi okna v obsestne hiše. Bilo bi zadostno najnujnejši higienski potrebi, ko bi se cesta parkrat dnevno škropila. Kakor smo informirani, bo ta akcija s strani občine prav kmalu dozorila in se bo škropljenje začelo v kratkem. Škropilo se bo parkrat dnevno v lastni režiji občine.

Tržič

Na Alojzijevo nedeljo, dne 23. t. m. bo prvo sv. obhajilo otrok, katerih bo letos izredno visoko število. Popoldne bo, kakor čujemo, prirejana zanje posebna prireditev v »Našem Domu«, na katero starše že danes opozorimo.

Turizem. Ki posejajo naše planine, sporočimo, da bo župni urad tržički v poletnih mesecih preskrbel vsakih 14 dni za nedeljsko sv. mašo v kapeli na Kofcah. Začetek bo vedno ob 10, da bo tako ustrezno tudi tistim, ki se pripeljejo šele v nedeljo s turističkim vlakom. Danes je sv. maša prvokrat letos.

Šoštanj

Orlovski oder. V uniojski dvorani je vprizoril Orel v nedeljo ob lepi udeležbi veseloigr. »Carodejna brivnica« in »Kaznovana ničemeruost«. Topot je nastopil nekaj novih igralnih moči, ki pa so se v splošnem dobro obnesle.

Gostovanje mariborske Glasbene Matice. V soboto je priredila Glasbena Matica iz Maribora v dvorani Sok. doma koncert, ki je bil prav lepo obiskan. Gostje so izvajali narodne pesmi, skladbe Adamiča, Pavčiča, Deva itd., za katere so želi buren aplavz publike.

Gasilska slavnost 28. in 29. junija se bo vršila po sledečem sporedu: Na Vidov dan ob 18 ureh azenad ustanovnim članom društva in podoknic kumici prapora gasilskega društva Voschnag. Ob pol 9 zvečer igra »Granitcarji« v 7. dejanju. Drugi dan na Petrovo sprejem gostov pri dopoldanskih vlakih, pozdrav pred občinsko hišo, ob 11 slovesna služba božja na Glavnem trgu in blagoslovitev prapora. Popoldan ob 2 slavnostna župna skupščina, nato se prične ljudska veselica s srečelovom. — Posnetikom proslave je prometno ministrstvo dovolilo polovično vožnjo. Prireditev se vrši ob vsakem vremenu.

LJUTOMER.

Za naše gasilce. Dne 23. junija ob 1 popoldne se vrši v Stari-novivasi pri Ljutomeru velika gasilska prireditev, ki bo gotovo zanimala vsa gasilska društva v mariborski oblasti. Podstarosta tov. Vengust iz Celja bo predaval o važni gasilski zadevi, ob enem bo pa velika vaja gasilcev z motornimi brizgalnicami, katere pripelje g. Kosir od tvrde Rossenbauer. Te brizgalnice so bile razstavljene na ljubljanskem velesejmu in so vzbujale med gasilci veliko pozornost, ker so res posebnost prve vrste. Gasilska društva, ki nameravajo kupiti take moderne brizgalne, naj se potrudijo ta dan v Staro-novovasi. Po predavanju in gasilskih vajah pa se vrši velika tombola. Prvi dobitek je Din 1500 Din v gotovini, drugi let bicikelj, tretji repozreznica, četrti vreča moka in še 500 manjših dobikov. Sledi vrtna veselica s sodelovanjem pevcev od Sv. Križa in nove, godbe na pihala (Radinsko-Vučenska). Gasilci v kroju in drugi gostje dobrodošli.

Glasbena šola v Ljutomeru je imela pred kratkim svoj prvi javni nastop gojencev, ki se uče v šoli glasbe in petja. Nastopila je z 18 točkami, ki so pokazale stopnje usposobljenosti posameznih gojencev. Priznati moramo, da so se učenci v enem letu, kar obstoja šola mnogo naučili. Posebno pevsko točko so bile prav dobro izvajale. V glasbeni šoli podučujejo: gosp. strokovni učitelj Jošip Zagar uč. gosli, gđc. Minka Zacherlova petje in klavir. Nadzorstvo v šoli pa ima g. Zacherl, naš stari ljutomerski glasbenik in pevovodja. Ob tej priliki izrekamo cenjenemu učiteljskemu glasbenemu šole iskreno zahvalo v imenu vseh staršev od gojencev. Ob enem priporočamo šolo vsem, ki se žele učiti petja in glasbe.

Sport

Iz SK Grafike. Za današnji trening tekmo, katera se vrši na igrišču SK Ilirije, se pozivajo sledeči igralci: Mihelič, Skalar, Pelicon, Kmetič, Urbančič, Zehman, Sterle, Valentincič, Tršan, Korbar, Wolmuth.

Zahvala športnemu klubu »Ilirija«. Odbor sveta slušateljev ljublj. univerze za proslavo desetletnice se zahvaljuje športnemu klubu »Ilirija«, ki je s polnim razumevanjem do akademike mladine pripomogel, da so se akademike jubilejne sportne prireditve zamogle v redu izvršiti.

SPORTNI DROBIŽ

Dunajčani so dali Nemcem lekcijo v nogometu; igrali so v Breslau proti Jugovzhodni Nemčiji 7:2. Tudi klub Hakoah in Hertha sta dobro odrezala, prvi v Bukarešti 3:2 in 2:0, drugi v Bratislavi 4:1. Avstrijo pa kar nekako pomilujemo; poraz proti Sportklubu 1:4 je zanjo zelo nečasten. Močni francoski klub Olympique iz Marseilla je prišel v Nemčijo igrati, pa v prvih igranih ni uspel; v Münchenu je igral 2:4, v Frankfurtu proti tamonjani Eintracht pa celo 0:5. Hungaria si je priborila prvenstvo Ogrske; sledila ji Ferencvaros in Ujpest.

Cochet je bil spet v Pragi; v zaključni igri premagal svojega rojaka Boussusa in z njim skupaj češki par Koželuh-Maceneauer. Tilden je premagal

Hunterja, njiju ameriški rojaki pa Angleže 5:0! A to ni bilo v borbi za Davisov pokal.

Se par dobiti iz lahke atletike. Nemec Köchermann je skočil na daljavo 7.36 m, Čeh Douša je sunil kroglo 14.13 m daleč, Čehinja Vodickova je zalučila diskos 34.8 m daleč; 400 m je pretekel Francoz Mullin v 48.8, 1500 m pa Francoz Ladoumègue v 3:58.2. Japonci neprestano vabijo evropske sportnike, naj pridejo na Japonsko in se zdi, da se bodo Evropejci v precejšnjem številu vabili odzvali.

PO SVETU OKOLI

Svet bo pel Koželuhevemu Karlu veliko slavo; kratko dobo samo je treniral angleške igravce tenisa za Davisov pokal, in usposobil so se za zadnjo rundo v evropskem pasu. Premagali so sedaj tudi Ogrce 3:2, njih nasprotnik bo zmagovalac v boju Nemčija: Češko-slovaška.

Nemcu Schmelingu se obeta v Ameriki lepo premoženje. V areni, kjer se bo boril proti Paolinu, je poleg drugih sedežev 7000 takšnih, da stanejo po 50 dolarjev. Če bo Schmeling premagal Paolina, se ne bo boril proti Sharkeyu, kot je bilo prvotno določeno, temveč proti Dempseyu samemu. V Ameriki je res dosti denarja. Olimpijskemu odboru na primer je naklonila ameriška vlada 1 milijon dolarjev, da izvede priprave za dostojno prireditev olimpijskih iger v letu 1932. Zimske igre bodo stale 200.000 dolarjev, večina denarja gre pa za stadion v Los Angeles, ki bo imel prostora za 120.000 gledavcev.

Iz Južne Amerike pa prihajajo poročila o novih uspehih plavalca Zorilla: 100 m prosto v 1:00.8, na hrbtu v 1:17.4, 400 m prosto v 5:18.

Velike uspehe je imel na Finskem Nemec Hirschfeld. Pri lahkoatletskih tekmah v Helsinkih je sunil kroglo 15.97 m daleč, obojeobčno pa 27.48 m. Körnig je tekel 100 m zopet enkrat v 10.6, Larva 1500 m v 3:59.6, vrsta iz Charlottenburga 4X100 m v 43.1, Tavernari 500 m v 1:02, Barsi v 1:03.4.

Potrjen je Neuenhufenov rekord v dvigu z aeroplanom. Doseženo višino so določili na 12.739 m. Leta 1909, se je dvignil Latham 155 m visoko, za tiste čase ogromna višina. Višino so zboljšali 28krat in so zapisali imena dotičnikov za Lathamom v zlato knjigo aviatike. Dvanajst je v knjigi zapisanih Francozov, štirinajst Amerikancev, 1 Italijan (I. 1916.), 1 Anglež (I. 1919.) in 1 Nemec (Neuenhufen I. 1929.). Pisali smo svojčas, kako je hotel Callizo varati sportno komisijo, in je navajal višino do 12.500 metrov. Razkrinkali so ga in so črtali seveda tudi vse njegove prejšnje »rekorde«.

Baron Coubertin in Nobelova nagrada. Norveško sportno časopisje je nekoč predlagalo, naj se podeli Nobelova mirovna nagrada enkrat tudi baronu Coubertinu, ki je z ustanovitvijo modernih olimpijskih iger toliko dobrega napravil za spravo narodov in za njih medsebojno razumevanje. O nemu, ki je to misel sprožil, je pisal Coubertin sledeče zelo zanimivo pismo:

»Zvedel sem o Vašem predlogu, naj se mi podeli Nobelova mirovna nagrada za moje delo glede obnovitve antičnega sporta. Prepričan sem, da so Vaši razlogi za predlog kar najboljši, pa jim vseeno ne morem pritrditi. Preden ste kamen sprožili, bi bili morali preiskati, če je kaj upanja na uspeh. In videli bi bili, da more dobiti mirovno Nobelovo darilo le oni, ki je politično delovalo za stvar miru, dalje, da mora parlament njegove domače dežele vložiti predlog. Sicer se pa popolnoma strinjam z Vašim naziranjem, da je olimpijsko gibanje več storilo za mir kot pa kongresi in veliki govori.

Vaš predlog je prišel, kot se takšne stvari običajno dogajajo, v vse svetovno časopisje, a sčoma tako, kot bi bil jaz Nobelovo nagrado že dobil. Dobival sem čestitke iz vseh kotov sveta, tudi uradno od vrste švicarskih in francoskih mest ali mestnih uprav, v enem slučaju tudi od neke vlade. Veliko jih je tudi, ki mislijo, da jaz sam stojim za omenjenim predlogom. A jaz se prav nič ne brigam za nagrado, darila, odlikovanja itd. Pač pa polagam veliko važnost na dejstvo, da je grška vlada med razvalinami stare Olimpije zgradila spomenik na čast delu, ki sem ga napravil. To je več kot Nobelova nagrada, to je večja čast kot bi mi je sicer mogli ljudje izkazati.

Olimpijska misel je bila obnovljena brez ekonomskih doneskov od katerekoli strani. Jaz sam sem plačal kongres I. 1894. in prav tako kongrese v letih 1904., 1906. in 1913. Upravo Mednarodnega olimpijskega odbora sem v letih 1894. do 1919. plačeval popolnoma sam. O tem delu bom spisal sedaj knjigo; kajti veliko je posameznosti v delu odbora, ki so sedanjim generaciji čisto neznanu.

SPORT IN PRAZNOVERJE

Praznoverju je sportnik tem bolj dostopen, čim več ovir je treba pri sportnih tekmah premagati ali čim nevarnejši je sport. Izrazovanje tega praznoverja je večinoma posebno vrstno, večkrat rogajoče-veselo. To praznoverje pa ne temelji na bojznosti in tudi ne mara strahiti, temveč se opira na izkustvo. Večkratno izkustvo nas je prepričalo, da so nam uporabljena sredstva pomagala, to se pravi, da so prepričala neuspehe ali nesreče ter da so ugodno vplivala na zmago ali uspeh.

Tudi takozvani najmodernejši sportniki, aviatiki in avtomobilisti, so vdani takemu, recimo naivnemu, praznoverju. Splošno znano je, da je večina aviatikov pred vojsko vzela s seboj medveda ter videla v njem amulet. Tudi žive živali so radi jemali s seboj v zračne višine. Proti temu živemu bitju naj bi se obrnila besnost demona, ki zmagovalcu nad naravnimi silami niso naklonjeni. Običajno je bilo tudi slikanje trupa aeroplanov; najrajši so naslikali na trup zmaje, ptice ujele itd., da so odgnali z njimi zračne duhove. V novejšem času prim. Lindbergha.

Veliko teh stvari je prevzel od aviatika avtomobilist. Tudi on vame na dirke razne živali s seboj. Zlasti o ameriških dirkačih vemo, da vzamejo pse s seboj in da nikdar brez njih ne startajo. Tudi avtomobilisti držijo mnogo na barve. Neki znan francoski dirkač je uporabljal zmeraj samo svetlorumene avtomobile; nekoč je vzel drugo barvo in se je — ponesrečil.

Veliko bolj praznoverni so bili pa v vseh časi džokeji (jockeys). Prav oni so glede barv posebno izbirčni. Treh rdečastih barv sploh ne marajo, in ni ga džokeja, ki bi oblekel takšno barvo, razen če je prisiljen. Tudi amulete imajo radi. Se bolj so pa vdani veri, da nam priinesejo srečo in uspeh obleke in predmeti, ki so jih nosili prej »veliki džokeji« pri njih zmagah. Za takšne predmete umrlih in ponesrečenec se zlasti v Angliji in v Ameriki strastno trgajo. Zelo priljubljena je tudi dlaka zmagovalnih konj; vpletajo jo v žimo konja dirkača in upajo s tem na večjo verjetnost zmage. Ta navada je doma zlasti v Arabiji in Ogrski. V deželah konjereje pa jo nahajamo tudi drugod pri ljudeh, ki so v sseidu doma.

Kolesarji, svitezi stopalke, so prav tako praznoverni kot drugi sportniki. Barve trikota, zračna kolesa, gotovi dnevi — vse to ima pri njih velik pomen. Eden najboljših nemških dirkačev si izvojuje zmeraj zmago, če je izpol-

Gospodarstvo

Slovenija in Agrarna banka

Včeraj v torek dopoldne je prisel v Ljubljano komisar Agrarne banke dr. V. Gjuričič, katerega so že na kolodvoru sprejeli odlični zastopniki oblastev in predstavniki gospodarskih korporacij.

Nato se je ob 10 vršila konferenca v zborovalni dvorani Zbornice za TOI, katere se je udeležilo mnogo naših združnikov in gospodarjev. — Lepo število navzočih je dokaz, kako veliko je zanimanje za Agrarno banko v Sloveniji. Zborovanje je otvoril predsednik Zbornice za TOI Ivan Jelačin ml., ki je po pozdravu gostov in vseh navzočih povdaril, da naj ta sestanek dokumentira važnost kmetijskega vprašanja v naši državi, katero razumeva tako industrija kakor tudi trgovina in obrt, saj ve, da je solidarnost v gospodarstvu nujno potrebna, posebno ko gre za tako močan stan kakor je ravno kmetijstvo, pa čeprav so interesi marsikdaj različni in celo diametralno nasprotni.

Sledil je referat komisarja Privit. Agrarne banke dr. V. Gjuričiča, ki je podal sliko predpogojev, ki so privedli do ustanovitve Agrarne banke kakor tudi pomen banke za celokupno naše gospodarstvo. Med drugim je izvajal naslednje:

Kakor je videti po obisku, je tudi v Sloveniji, ki služi drugim pokrajinam naše države v marsikaterem oziru za vzor, zanimanje za Agrarno banko znatno, pa čeprav je denarni trg v Sloveniji tako organiziran v taki meri, da zadosti potrebni kredita po zmerni obrestni meri. V ustanovitve Agrarne banke je privedlo stalno poslabševanje položaja v kmetijstvu in vedno bolj občutna kmetijska kriza. Kako težak je položaj v kmetijstvu, se vidi iz dejstva, da je danes pšenica za 100 Din cenejša kakor ob istem času lani. Vzroke za kmetijsko krizo v Evropi je iskati v konkurenci Amerike, Kanade in drugih prekomorskih držav, ki se vedno bolj pojavljajo na evropskem trgu. Na drugi strani pa je tendenca v vseh uvoznih državah, da se čimprej osvobodijo agrarnega uvoza s povišanjem domače produkcije. V zadnjem času n. pr. imamo beležiti v veliki uvozniki državi Franciji povišanje carine na uvoz žita. Naš izvoz žitaric stagnira in je naravnost malenkosten. Vse to seveda upliva na našo trgovinsko in potem tudi na plačilno bilanco, katere pasivnost se je morala paralizirati z finančnimi operacijami z inozemskim kapitalom. Dejstvo je, da Agrarna banka ne bo odpravila krize našega kmetijstva, pač pa jo lahko znatno ublaži.

Prvi namen Agrarne banke je odpraviti in preprečiti zeleznost, ki se tako bohotno razširja v nekaterih delih naše države in nadalje osvoboditi kmeta velikih bremen, ki si jih je nakopal s prezadovoljivjo zaradi vedno slabših razmer. Drugi veliki cilj Agrarne banke je izboljšanje produkcije s pomočjo cenenega kredita, ker so drage investicije danes nedostopne.

Banka ima vse predpogoje za uspešno delo. Njen kapital bo zelo velik in bo dosegel verjetno 400 milj. Din. Ravnanje kmetijsko kredit je sicer prineslo nekaj koristi za našega kmeta, vendar ni bilo dovolj elastično in priti je morala banka. Poleg interesa na domačem trgu je veliko zanimanje iz inozemstva. Tako nudijo velike banke vpis delnic, pa tudi velike kredite novi banki.

Tudi vsi pomisleki, ki se goje v Sloveniji, so neosnovani. Res je, da kreditna organizacija v Sloveniji izborna, pa vendar bi se morala Slovenija interesirati za Agrarno banko, saj je predpogoj za uspevanje gospodarstva v Sloveniji uspevanje v drugih krajih države. Glede na kritike, da bi mogel biti zakon o banki boljši, je odgovorili, da se bo z dobro voljo in sodelovanjem vseh interesentov dal zakon izboljšati, v kolikor rabi korektur.

Ni umestno, da Slovenija izostane iz pokreta za Agrarno banko, pač pa je želja vseh, da dobi v banki Slovenija odlično mesto in sodelovanje Slovencev se je želelo že v začetku, ko se je banka zamislila; nikakor naj ne pride Slovenija na zadnje mesto. Ustanovitelji Agrarne banke stoje na istem stališču kot predstavniki združništva z ministrom dr. Korošcem na čelu.

Agrarna banka naj stori predpogoje za zunanjo varnost naše države, za gospodarski in kulturni napredek ter red in mir v državi. Splošna želja je, da se Slovenija pri tem važnem delu čim bolj afirmira.

Zbornični predsednik Ivan Jelačin se je nato zahvalil komisarju za izbrpno poročilo in informacije. Vgledu dosedanjih podpisovalcev naj sigurno sledijo še drugi. Pokazalo se bo, da so gospodarski krogi pravilno računali: V blagostanju kmeta je tudi blagostanje vsega gospodarstva. Zato streme za odpravo zeleznosti in podpirajo akcije, ki gredo v korist kmetu, in s tem pokažejo razumevanje za pravilno gospodarsko politiko.

Komisar dr. Gjuričič je zvečer odpotoval nazaj v Beograd.

njena cela vrsta ugodnih predpogojev; če pa ni vse tako, kot bi moralo biti, tedaj ne zmagaja. Resignira. Cestni dirkači stopijo večkrat s kolesa, če teče mačka čez cesto ali če gre stara ženska čez. Kakor lovci. Prej se, ko so vozili na visokih kolesih so obesili tu in tam amulete gor, da so jih varovali pred padcem.

Zastopniki lahke atletike vzamejo večkrat s seboj stvari, ki prinašajo srečo. Marsikdaj ti pomaga, če imaš kostanj v žepu. Itd.

Glede nogometa smo že večkrat kaj napisali; spomnimo se na Zamora in na njegovo mačko.

Sredstva, ki jih drugi uporabljajo v obrambo, so sportnikom »seveda« se bolj dobrodošlac. Na primer »figar«, če stisnemo palec med kazalec in sredinec; to je najboljši obrambno sredstvo na vsem svetu in ga poredilja tudi si-crtniki.

Vse to izražanje praznoverja je pač popolnoma razumljivo in je najbolje, če ga sportniki pustimo brez kritiziranja. Sami po sebi vemo, če srečamo zjutraj najprvo staro žensko ali vrana ali mačko, da amo na razne neprijetnosti onega dne že kar pripravljani. Ali pa če vidimo pajka zgodaj zjutraj: Die Spinne am Morgen bringt Kummer und Sorgen.

In sportnik, ki tekmuje, je za vse to še čisto drugače dovteten.

Cerkveni vestnik

Slovesnosti ob beatifikaciji Janeza Bosca.

Za maloktero beatifikacijo je vladalo toliko in tako splošno zanimanje, kakor za beatifikacijo Janeza Bosca, velikega vzgojitelja in ustanovnika salesijanske družbe, ki se je izvršila v Rimu dne 2. junija. Za to priliko je prišlo v Rim nad 40.000 romarjev iz najrazličnejših krajev. Posebno številni so bili romarji iz Južne Amerike. Se večje

Borza

DENAR

18. junija 1929.

Čvrstost na deviznem trgu traja še nadalje. Tudi danes so se uvrstile vse devize, z izjemo Curiha, ki je ostal neizpremenjen. Promet je bil znaten. Narodna banka je intervenirala v vseh devizah z izjemo Trsta, kjer je bilo zaključeno privatno blago.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

18. junija 1929.

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 17. VI
Amsterdam	—	2288.—	—	—
Berlin	1357.50	1360.50	1359.—	1358.50
Bruselj	—	790.90	—	—
Budimpešta	—	993.48	—	—
Curih	1094.40	1097.40	1095.90	1095.90
Dunaj	798.72	801.72	800.22	800.—
London	275.79	276.26	—	276.19
Newyork	—	56.87	—	—
Pariz	221.85	220.85	222.85	—
Praga	168.23	169.03	168.63	168.60
Trst	297.—	299.—	298.—	—

Zagreb. Berlin 1357.50—1360, Curih 1094.40 do 1097.40, Dunaj 798.72—801.72, London 275.86 do 276.66, Newyork 56.775—56.975, Pariz 221.85 do 223.85, Praga 168.23—169.03, Trst 297—299.

Curih. Beograd 9.12875, Berlin 124.05, Budimpešta 90.625, Bukarest 3.08875, Dunaj 73.03, London 25.20875, Madrid 73.65, Newyork 520, Pariz 20.3425, Praga 15.3885, Sofija 3.75, Trst 27.20375, Varšava 58.2775.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.49%, v Londonu, Newyorku in Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 170 den., Ljublj. kreditna 123 den., Pravičedion 850 den., Kred. zavod 170 den., Veveč 118 den., Ruše 275—285, Stavbna 50 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 400—402 (401, 404, 400), kasa 401—402, termini: 6, 401—402, 12, 420—424 (420), 7% inv. pos. 83.75—84.50 (84.50), agrari 50—51. — Bančni pap.: Hipo 202—203, Poljo 15.50—16, Kred. 93 den., Jug 82.50—83 (83), Lj. Kr. 123 den., Medjun. 55.50 den., Prasted. 852.50—857.50 (852.50), Srpska 150—151, Zem. 128—135. — Ind. pap.: Guttman 205—207, Slavonia 195 b, Slaveks 105—110, Danica 130 b, Dra-va 410 b, Sečera 430—435, Osj. ljev. 175—185, Broz. vag. 145—150 (150), Union 170—173, Isis 22 b, Ragusea 505 b, Trbovlje 475—500, Veveč 123 den., Nar. šum. 25—35, Piv. Sar. 215 b, Jad. plovlitba 585—620.

Dunaj. Don. sav. jadr. 81.60, Wiener Bankverein 22.10, Bodencredit 100.25, Creditanstalt 53, Escomptes 21.30, Union 24.90, Aussiger Chemische 248.75, Alpine 40.75, Trboveljska 61.50, Kranj. ind. 33.25, Leykam 6.82, Rima Murany 111.10.

Zito

Radi pokvarjenih telefonskih zvez z Novim Sadom in Somborom danes ni bilo mogoče dobiti vesti o položaju na naših domačih žitnih tržiščih. Omeniti pa je, da so včeraj na čikaški borzi notacije za pšenico nazadovale za 3 točke, tudi za vse ostale predmete so bili tečajji precej nižji. Pri nas je kupčija skoraj popolnoma počivala.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene.

Na ljubljanski borzi so bili zaključeni 3 vagoni pšenice. Tendence neizpremenjena.

Novi Sad. Pšenica gor. bč., pot. 210—215, bn. 207.50—212.50 sr. in bn. 210—212.50; koroza bč., bn. 225—230; moka Og 307.50—315, 2 287.50—295, 5 277.50—280, 6 272.50—275, 7 257.50—265, 8 172.50—180; otrobi bn., bč. 135—145. Tendence mirna. Promet 35 vag. pšenice, 25 koroze, 2 moke, 2 otrobov.

Budimpešta. Tendence oslabljena. Pšenica: okt. 21.24—21.16, zaklj. 21.16—21.17, marec 23.88 do 24.14, zaklj. 24.14—24.15; rž: okt. 17.95—17.83, zaklj. 17.82—17.83, marec 19.35—10.05, zaklj. 19.35 do 19.36; koroza: julij 24.10—23.92, zaklj. 23.85—23.87, maj 18.30—18.39, zaklj. 18.38—18.39.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 10 vagonov bukovih drv, 5 vagonov hrastovih drv in 2 vagoni tramov, skupaj 18 vagonov. — Tendence neizpremenjena.

Povprašuje se za: 20.000 m² desk smreka-jelka, paral. ostror. oželj. I. II. in III. angleške mere, kol vagon prihod Sušak pristanišče.

pa so bile slavnosti, ki so se vršile v Turinu naslednjo nedeljo, ko so slovesno prenesli zemeljske ostanke blaženega iz turinskega predmestja Val-salche, kjer je dotlej počival v lastni grobnici, v cerkev Marije Pomočnice, ki jo je bil on sam sezidal na čast svoji nebeski zaščitnici in vodnici.

V nedeljo,

Sveta življenje in vrvenje

Tisočletnica ob Labi

Ime saškega mesta Meissen ob Labi je svetovno znano po svojih nenadkriljivih porcelanskih izdelkih. To mesto, ki šteje danes okroglo 42.000 prebivalcev, praznuje letos 1000 letnico svojega obstoja. Za nas je ta tisočletnica zanimiva zato, ker je ustanovitev tega mesta tesno zvezana z nesrečno usodo polabskih Slovanov.

Prvi nemški cesar iz saške vladarske hiše, Henrik I., je v bojih proti polabskim Slovanom zgradil l. 929. ob srednji Labi na strmem griču močan grad, ki ga je nazval po slovanskem imenu mimo tekočega potoka Misni. S tem je bil postavljen temelj mestu Meissen.

Ko so Nemci, posluščujoč se sredstev, kakor krutejših in brezobzirnejših zgodovina ne pozna, strli obrambno moč polabskih Slovanov,

proizvajati zlato. Pri tem je iznašel porcelan, ki so mu zaradi bogatih dohodkov, ki jih je prinašal mestu, nadeli ime »belo zlato«.

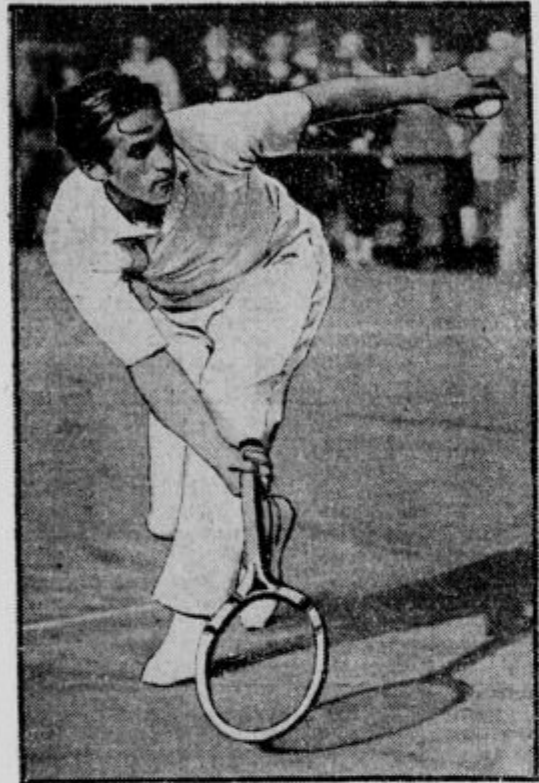
Izborni knez Avgust Močni je poveril zato Böttcherju ustanovitev in vodstvo prve porcelanske tovarne l. 1710. Delavnice so namestili v starem Albrechtovem gradu.

Meissenski porcelan je kmalu zaslovel po vsem svetu kot neprekosljivo lep. Dasi skrivnost o izdelovanju porcelana ni ostala dolgo prikrita in so se začele tudi drugod ustanavljati porcelanske tovarne, so meissenski izdelki z znakom dveh navskriž položenih mečev vendar ohranili svoj nenadkriljivi sloves. V bližini mesta so še velika ležišča dobre porcelanske zemlje ter je Meissen še danes središče keramične industrije.

Tačas dela v meissenskih pečarskih in porcelanskih tovarnah približno 3000 ljudi. Najvažnejši izvozni izdelki so tačas pečnice in ploščene plošče za oblaganje sten. — Meissen je danes tudi privlačna točka tujkega prometa, deloma zaradi svoje starodavne in slavne porcelanske industrije, a še bolj zaradi svoje slikovite lege.

Z umetnicami se ni igrati

To dokazujeta dva procesa, ki se tačas vršita v Berlinu in Parizu. V Berlinu toži gledališka igralka Fritz Massary založništvo Meyerjevega konverzacijskega leksikona, v katerem najnovejši izdaji se nahajajo o umetnici napačni podatki. Tako poroča leksikon, da je Massaryjeva rojena nekje na Češkem, do-

Za Dawisov pokal. Odločilna tekma med Nemčijo in Češkoslovaško. Menzel, najboljši tenis igralec Češkoslovaške. Zaključna tekma evropskih držav za Dawisov pokal se od dne 19. do dne 21. junija v Pragi. Čehe bodo zastopali Menzel, Macenauer in Jan Koželuh, ki je bil dosedaj eden najboljših tenis igralcev vsega sveta. Nemški tenis bodo zastopali Moldenhauer, Prenn in dr. Landmann.

je cesar Oton Veliki, Henrikov sin, v meissenski mejni grofiji ustanovil škofijo ter ji določil kot sedež grad Meissen. V pokrajino so poklicali razne redove, kar vse je imelo namen, da pokristjanijo in ponemčijo upokorjene Slovane. Ob vznožju griča, na katerem so stali grad in samostani, se je kmalu ustanovila nemška naselbina, ki so jo obdali z močnim zidom. Nekaj ostankov in vrat tega zidu se je ohranilo do današnjega dne, Albrehtov grad vrhu griča pa se je moral že pred časom umakniti stolni cerkvi.

Meissen se je v srednjem veku le počasi razvijal in je štel ob koncu 15. stoletja samo 2000 prebivalcev. Požari so mesto nekaj kratov uničili; vrhu tega so vladarji raje stanovali v Dresdenu in Wittenbergu, tako da je Meissen ostal v ozadiju.

V tridesetletni vojni je imelo mesto zopet opraviti s Slovani: Wallensteinovi Hrvati in kasneje tudi Švedi so ga osvojili in oplenili. Tudi v poznejših vojnah (v drugi šlezjski, sedemletni in v Napoleonovih vojnah) je mesto mnogo trpelo, saj tvori važno prehodno točko ob Labi. Najbrže bi bilo mesto spričo tega docela propadlo, ako ne bi mu bil dal trdnega temelja dresdenski alhimist Friderik Böttcher v obliki »belega zlata« — porcelana.

Kakor mnogi drugi srednjeveški raziskovalci se je tudi Friderik Böttcher pečal z alhimijo, to je s tajno vedo, kako na umeten način

Osuševanje jezera Nemi je toliko napredovalo, da je ena ladja cesarja Kaligule že na suhem. Lesene dele ladje je voda tekom 2000 let popolnoma razjedla, umetnine iz bron in marmorja so pa izredno dobro ohranjene, kakor nam kaže slika na desni, ki predstavlja levjo glavo iz bron.

umetni. Na sliki je bilo napisano: »Slika gđ. Rahele Devirys.« Igralka o celi stvari ni nič vedela, dokler ni nekega dne slučajno šla sama mimo zobozdravnikove izložbe in se zaradi številnih gledalcev še sama radovedno ozrla vanjo. Skoro se je onesvestila, nato pa planila k zobozdravniku in viharno zahtevala, da nemudoma umakne sliko, češ: »Sramota, da zaradi reklame potvarjate dejstva in me izpostavljate zasmehu. Tu, pogledjte — moji zobje so res moji in ne umetni!« Zobozdravnik se je izgovarjal, da mu je dal slike fotograf Henri v popolnoma svobodno uporabo. Umetnica toži sedaj fotografa na odškodnino pol milijona frankov. Pri vsem je pa cela zadeva najučinkovitejša reklama za igralko.

Kako je Wygoda sedel radi razžaljenja veličanstva

Neki poznanjski poljski list pripoveduje naslednjo veselo dogodbo: L. 1926., torej že osem let po ustanovitvi nove Poljske, so na policiji v Poznanju zopet enkrat brskali po sta-

Pred desetimi leti prvi oceanski polet. Prva letalca, ki sta preletela Atlantski ocean brez medpristanka, sta bila Angleža Alcock (levo) in Brown (desno). Dne 14. julija 1919 sta poletela z Nove Fundlandije in po 16 urah in 12 minutah pristala na irskem obrežju. Danes sta prva zmagovalca oceana skoraj pozabljeni.

čim je dejansko rojena na Dunaju. A kar je najhuje, navaja leksikon kot rojstno leto umetnice 1874. leto, dočim je bila rojena 1882. leta. Tako jo predstavlja leksikon za 8 let starejšo, nego je v resnici, kar pomenja za gledališko igralko, tako trdi Massaryjeva, resno oškodovanje v njenem poklicu. Igralka zahteva, da Meyerjevo podjetje to škodo popravi. Vprašanje je seveda — kako? — Podobno pravdo imajo v Parizu. Tam toži filmska igralka Rachel Devirys fotografa Henrija, ki je brez njene vednosti prodal njene slike nekemu pariškemu zobozdravniku v »svobodno uporabo. Devirys ima namreč prekrasne zobe in je že nešteto krat dovolila raznim tvrdkam, ki izdelujejo zobne paste, ustne vode, zobne ščetke in podobno, da v svrhu reklame uporabljajo njene slike, ki jo kažejo, smejočo se, z blestečimi zobmi. Saj je bila to obenem reklama za igralko samo. Zobozdravnik je pa njeno sliko razstavil v svojem izložbenem oknu tako-le: Zobe je izrezal in električna naprava v obliki moške roke je zobe jemala iz ust in jih zopet vtikal, kar naj bi pomenilo: »Ti krasni zobje igralka Devirys so

rih spisih in naši zaporno povelje za nekega Wygoda, ki še ni presedel svoje trimesečne kazni. Takoj so poslali redarja, da poišče tega Wygoda. Policaj je Wygodo dejansko našel, ga vprašal po imenu in stanu in ker se je vse strinjalo, ga je odvedel v zapor. Ubogi grešnik si niti vprašati ni upal, zakaj mora prav za prav sedeti. Sele ko so ga po treh mesecih izpustili, češ da je presedel svojo kazen, je hotel Wygoda zvedeti, zaradi česa se je tri mesece pokoril. Izprva mu tega nihče ni vedel pojasniti, toda slednjič so le dognali iz aktov, da je Wygoda za časa svetovne vojne nekaj napadnega znil proti Viljemu II., tedanjemu svojemu vladarju in bil zaradi razžaljenja veličanstva obsojen na tri mesece zapor. Med vojno se pa ni nihče brigal za izvršitev obsodbe ter je to naknadno oskrbela poljska oblast.

Zdravnik s kačami

Na parniku »Ile de France« se je te dni vrnil iz Afrike zdravnik dr. Adolf Monaelesser, znani ameriški raziskovalec kačjega strupa. S seboj je pripeljal nad 100 kač za proizvodnjo seruma za epileptike. Zdravnik izjavlja, da je strup kače kobre doslej najboljšo sredstvo proti padavici. Ni se mu sicer še posrečilo, da bi bil kakega bolnika popolnoma ozdravil, pač pa se napadi silno znižajo. Bolniki, ki jih je preje napadla bolezen po večkrat na dan, imajo poslej komaj vsak mesec kak napad. Kačji strup uporablja dr. Monaelesser na ta način, da ga posušenega zelo razredči in nato v majhnih količinah vbrizgava bolnikom. »Moja prva kača kobra« — tako pripoveduje zdravnik — »s katero sem pričel delati poizkuse, je sedaj stara štiri leta in je doslužila. Ta kača je v teku let postala tako pametna, da se je zdelo, kakor bi razumela, kako mi je potrebna. Če ni bila dobro razpoložena, ni hotela dati strupa; zlasti če jo je kdo le malo podražil, je odpovedala službo. Da bi mogel delati poizkuse na širšem temelju, sem se s tovarišem dr. Ditmarjem odpravil v Afriko, kjer sem najel osem kačjih lovcev. Poleg sto kač, ki sem jih sam pripeljal iz Afrike, bodo sedaj redno dobivali kače tako v ameriškem zavodu kakor tudi v Pasteurjevem zavodu v Parizu.« — Dr. Monaelesser je pa delal poizkuse tudi na gobavcih, in to s stru-

pom pajka tarantola. V petih slučajih je dosegel izrazite uspehe. Dr. Monaelesser bo v nekaj tednih odpotoval v Pariz, kjer bo na Pasteurjevem zavodu s pomočjo prof. Calmeta nadaljeval svoje poizkuse. Zdravnik je mnenja, da bo medicinska veda našla v kačjem strupu najbrže uspešno sredstvo proti marsikateri bolezni, za katero danes še nimamo zdravil.

Smrtna kazen na Bolgarskem

Od balkanskih držav je smrtno kazen odpravila samo Romunija, vse ostale države so v svoji zakonodaji smrtno kazen ohranile. Na Bolgarskem se s smrtno kaznijo izdajalstvo, umor, razbojništvo in požig, pa tudi zakon o zaščiti države določa za gotove slučaje smrtno kazni. Zanimiva je statistika po vojni na smrt obsojenih na Bolgarskem: L. 1920 2, 1921 0, 1922 2, 1923 14, 1924 5, 1925, ko je bil izvršen atentat v cerkvi sv. Nedelje, 68, 1926 5, 1927 37 in 1928 30. Od vseh teh so bile izvršene samo tri smrtno obsodbe leta 1925, in ena 1928. V sofijskem zaporu čaka 18, v drugih zaporih pa 30 oseb na potrditev smrtno kazni od strani kralja. Justifikacije so na Bolgarskem zelo redke, ker kralj Boris nerad potrdi smrtno kazen.

Nemci zalagajo svet s knjigami

Nemška knjiga v zadnjih letih zopet osvaja svet. Leta 1928. je izšlo v 24 deželah v 26 različnih jezikih 1648 prevodov iz nemške književnosti. Na prvem mestu stoji Rusija, ki z velikim korcem zajema nemško modrost, da izpopolni vrzeli v svoji lastni književnosti. Za njo prideta Amerika in Anglija, na tretjem mestu je Japonska, potem se vrste nizozemsko-flamske dežele, Italija, Češkoslovaška; po dolgem presledku pride Ogrska, potem Španija in Bolgarija in za njima še-le Francija. Zanimivo je, kaj si izposojajo posamezne dežele od nemškega duha: Rusija predvsem tehniška in medicinska dela ter leposlovje, Italija in Španija filozofska in pedagoška dela, anglo-ameriške dežele zgodovino in politiko, Amerika in pa Ogrska versko-znanstvena dela, Japonska in Rusija državnoznanstvena, Rusija in Nizozemska naravnoznanstvena dela. Vrh tega povsodi prevajajo nemške klasike in moderne pisatelje.

Pri vaškem brivcu. »Hvala lepa — vi pljujete na čopič!«

»To je samo za tujce. Domačinom pljujem naravnost na brado.«

*

»Tri mesece ste bili v kopališču?«

»Da, ostanek so mi zaradi lepega obnašanja odpustili...«

*

Pri vedeževalki: »Seznani se boste s plavolasko, ki se hoče z vami zaročiti. Toda nastopila bo črna dama, ki bo to preprečila!«

— »To si lahko mislim — to bo moja žena!«

Volivna zmaga bivšega burskega guvernera. General I. B. N. Hertzog je od l. 1924 ministrski predsednik južnoafriške unije. Hertzog je vodja burske kmečke stranke in je vladal sedaj v koaliciji s socialisti. Pri zadnjih volitvah pa je pridobil toliko mandatov, da ima sam zasigurno večino. Hertzog je bil general v burski vojni in zahteva čim večjo avtonomijo za južno Afriko.

Sijajen skok v višino. Gospodična Steinberg-Brandenburg, nemška lahkoatletinja, pri skoku čez 1.40 m.

Za duha in srce

Poljska moderna

Predsednik poljskega Pen-kluba, pisatelj Ferdinand Goetel, pripada najmlajši pisateljski generaciji. To moremo zapisati kljub temu, da je po letih že starejši, letos maja meseca je namreč izpolnil že 39. leto svojega življenja. A svojo prvo knjigo je izdal šele pred osmimi leti. Bili so to vtisi s potovanja »Skozi plamenči Vzhoda«, katerim je čez dve leti sledila prva povest »Kar-Chat«.

Danes se Goetlovo ime imenuje na prvem mestu v vrsti pisateljev povojne Poljske, a njegovi spisi so dosegli vseobse priznanje. Umetniško in idejno je izrazito sodobno usmerjen in je tako ideološko in formalno eden najizrazitejših predstavnikov umetnostnih prizadevanj v novejši poljski književnosti. Fabula ga ne zanima, sploh mu ne gre za materialno, ampak za duhovno fiziognomijo ljudi in življenja. Poleg Julija Kadana-Bandrinskega, Zofije Nelkanske in drugih je Goetel s svojimi spisi v največji meri obogatil novejšo poljsko prozo. On je danes najbolj občelovški poljski pisatelj, zato mu je kakor malokomu odprta pot v svet. Njegovo delo spremlja veliko zanimanje domačega literarnega sveta, poznajo pa ga tudi v inozemstvu n. pr. v Franciji, a pred par meseci je izšel nemški prevod njegovih novel z naslovom »Cloveštvo«.

Pravijo, da je pisatelj samemu ta knjiga najbolj všeč. Gotovo je ena izmed najzanimajših, pisateljeva osebnost si je našla v njej najvernejšega izraza. Ta knjiga je priča pisateljevega življenjskega optimizma, ki izvirja iz njegove ljubezni do vsega življenja, iz njegove neomahljive in velike vere v človeka. Goetel je glasnik duhovno čistega, na osnovah etike zoper zlagane oblike življenja borečega se človeka. Življenje je mu resno in sveto in v svojem umetniškem delu nam ga neprestano odgrinja v bistveni, prečiščeni notranji podobi. Človek in priroda živita v njegovem prikazovanju čudovito skladno in harmonično, veže ju iskrenost in svoboda prvotnega življenja. Isto preprosto in nepotrjeno iskrenost razodeva pisatelj sam, vsaj name je napravil tak vtis.

Poleg že omenjenih stvari naj navedem še zvezek novel »Popotnik Karapeta«, povest »Iz dneva v dan«, izmed zanj značilnih potopisov pa »Otok na mračnem severu«, kjer opisuje svoj izlet na Islandijo. Pravkar izhaja v »Tygodniku Ilustrowanem« njegov roman »Sence ledenikov«, poleg tega se je v zadnjem času poskušal v dramati. Je to historična drama »Samuel Zborowski«, za katero je dobil nagrado gledališča im. Slowackega v Krakovu in ki je bila vso letošnjo zimo na repertoarju »Teatra Polskega« v Varšavi.

»Ključ tajemnice« (založbe Jos. Mortkowicza, Varšava, 1929) je naslov poslednji zbirki novel Andreja Struge, pisatelja nedvoumnega talenta, pripadajočega sicer v prvi vrsti predvojni generaciji poljske književnosti. V povojnem času pa avtor ni samo nadaljeval svojega dela, ampak je celo največje vrline razodel prav v delih, ki so nastala v tej dobi, tako da je tudi v okviru najnovejše poljske literature nepogrešljiv. Po krivici se je poudarjala njegova odvisnost od Zeroskega, tega romantika, v čigar delih se je zadnjikrat odzrcalila lepota in bleščahajajočega sveta poljske šlahte, dočim je Struga učenec Prusov, pisatelj demokratičnega razreda, psiholog in historik proletarijata, delavskega in kmetijskega. Pred njim ni tega sveta v takem obsegu risal noben poljski pisatelj. Ta ideološka usmerjenost je značilna zlasti za predvojna dela med, katerimi se nahajajo »Ljudje podzemni«, »Jutro«, v »V trdi službi« itd. Priznati pa je treba, da tendenca čisto prevladuje nad umetniško stranjo. Tako idejni, celo polemični poudarki motijo umetniško izvedbo celote. Je pa dober psiholog, risar in sodnik svojega časa in pokolenja obenem. Vojna mu je razširila duševno obzorje, njegovo povojno delo »Grob neznanega vojaka«, kjer riše usodo žen in sirot legijonistov, mu je prineslo veliko slavo in se smatra za njegovo najboljšo delo. V vrsto del, ki so nastala pod vplivom svetovne vojne, spada tudi zadnje že zgoraj omenjena zbirka novel »Ključ tajemnice«. Značilna zanj je močna pacifistična tendenca. Je to ključ do zavesti in vesti povojnega rodu, ki že pozablja na krivico in besedi vojne. Ta pa tu ni prikazana toliko kot zunanje trpljenje, ampak je do stranskega dna odgrnjena apokaliptična groza, kakršno je izzvala v dušah našega rodu svetovna morija.

Angleški pacifistični priročnik. — Angleški mirovni kartel je izdal svoj letni mirovni priročnik: Peace Year Book 1929, National Council for Prevention of War, 39, Victoria Street, London S. W. 1., ki je poceni (Din 15.—). Knjižica je polna zanimivih informativnih člankov o pacifističnem

pokretu, ima tudi prvo statistiko vseh svetovnih pacifističnih organizacij.

Za evropsko federacijo. — »Revue des Vivants« razpisuje nagrado v znesku 10.000 frs za najboljši spis v sestavi bodoče evropske federacije. Rokopisi morajo biti vloženi do 31. oktobra 1929. Žirijo za nagrado tvorijo: Paul-Boncour, Jules Cambon, bivši veleposlanik v Berlinu, lord Cecil, Christian Lange, Heinrich Mann, Momčilo Ninčič, bivši jugoslovanski zunanji minister, Nicola Politis, Mgr. Seipel, grof Storza, Emil Vandervelde, Zaleski in Henry de Jouvenel.

Zgodovina židovskega naroda. Jüdischer Verlag v Berlinu je pravkar izdal deveti zvezek monumentalnega dela S. Dubnova: Weltgeschichte des jüdischen Volkes, von seinen Urfängen bis zur Gegenwart, ki ima obsegati vsega deset knjig. Najnovejši zvezek obravnava dobo od leta 1815. do 1881. pod naslovom: Das Zeitalter der ersten Reaktion und der zweiten Emanzipation. — Zgodovina svetopisemskega naroda je polna zanimivosti in vredna podrobnejšega študija. Kajti židovski element se je pojavil prav pri slehernem evropskem narodu ter se v večji ali manjši meri pomešal z njim. Usoda tega naroda je slehernemu arijskemu plemenu do poslednjega časa tesno združena in človek se komaj zaveda pomena, ki ga je imelo židovstvo za razvoj Evrope in Amerike tekom stoletij in kako važno vlogo igra semilitstvo še dan današnji na svetu. Omenjena zgodovina je pisana seveda povsem v židovskem duhu, a bo prav zato kritičnemu čitatelju posebno zanimiva.

IVAN PREGELJ: Zbranih spisov 1. zvezek. Stefan Golja in Njegovi. Tolminskike novele. Prvak slovenskih pisateljev nam je v Stefanu Golju podal edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščinskega močnega, ovekovečilo slovenskega duhovnika tistega časa, ki dá življenje za svoje ovčice, in prepletel krepko stavbo svojega nedosežnega romana s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji nežni izvedbi nima sebi enake — Tolminskike novele vsebujejo med drugim originalni, že splošno zasloveli pridigi na Pust in »Pulver und Blei« ter bisser naše novelistike: »Gospoda Matije zadnji gost« (Cena broš. 45, vez. 60 Din.)

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

IVAN PREGELJ: Zbranih spisov 2. zvezek. Bogovec Jernej. — Balade v prozi. V strašni borbi mesa z duhom nam pisatelj tu predložuje predikanta, ki je zadnji propovedovatelj luteranstva na Slovenskem. Z besedo, izostreno do zadnje izrazne možnosti, se dviga v »Bogovcu« pred nami ona divje strastna doba, skozi katero seva v vsej svoji trpkosti lepota slovenske zemlje, ki je nepremagljiva. — Balade v prozi so mojstrovine, ki se bodo čitale kot vzor slovenskega jezika in zrcalo slovenske duše. (Cena broš. 45, vez. 60 Din.)

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

Ivan Pregelj, Izbrani spisi, 3. zvezek, Odissej iz Komende. Peter Pavel Glavar — Zapiski gospoda lantspreškega. 1929. — 3. zvezek Pregeljevih spisov je pač vrhunec onega Pregeljevega ustvarjanja, ki sega v srce ljudstva, ker je iz njega vzelo. Zgodba moža, ki se je kot nezakonski otrok povzpela iz največje siromašne do uglednega duhovnika, in dobitnika svojega ljudstva, predstavlja živ kos slovenske zgodovine. Glavarjevi »Zapiski« so pa zakladnica življenjske modrosti, »Regina, roža ajdovska, ki knjižno zaključuje v pripovedovanju Glavarja samega, je najlepši romantični pripovedni bisser Pregeljev. Knjižica se dobiva v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani in stane broširana 45 Din, vezana 60 Din.

Radio

Anglija porabi vsako leto približno štiri milijone elektronov. Od teh je polovica milijon inozemskega, ostalo pa domačega izvora. Iz tega ogromnega števila elektronov (žarnice) lahko sklepamo, kako zelo je pri Angležih radio udomačen. — Zanimivo bi bilo vedeti, koliko se jih porabi v naši državi.

Italijanska radio-družba je vprašala svoje naročnike, ako bi bili zadovoljni, da vpelje znake za odmore. Odgovorili so v veliki večini, da. Zato so v prejšnjem mesecu pričeli in sicer Neapel in Milan z Morsejevimi znaki. Milan oddaja črto (črka t). Neapel pa piko (črka e). Znaki sledijo vsakih sedem sekund. Ako se bo to obneslo, bodo tudi druge štiri italijanske oddajne postaje uvedle slične znake odmorov.

V Ameriki ima vsako drugo stanovanje radio sprejemni aparat. Po najnovejših ugotovitvah imajo namreč Združene države Severne Amerike nič manj kot 7 in pol milijona sprejemnih aparatov to je 40% ali skoraj polovico vseh družin. Na prvem mestu je Minnesota, kjer ima 66% družin aparat, najmanj pa v New Mexico, kjer jih je le 6%. New York izkazuje število 38%.

V zahodni Kanadi je le malokateri farmar brez sprejemnega aparata. Saj pa tudi ni moglo drugače. Razdalje so tam ogromne, farmar do farmarja ima dostikrat po sto in več milj. Kje drugje naj zve za novice kot po radiu. Kar pa je zanj glavno, da zve vsak dan, kakšne so na svetovnem trgu cene za njegovo pšenico, žirino itd. S tem, da zve vsak dan sproti, lahko uravna kupčijo ter se mu ni bati, da bi bil ogoljufan. Z eno besedo, radio je za farmarja neprecenljive vrednosti.

Programi Radio-Ljubljana:

Sreda, 19. jun.: 12.30 Reproducirana glasba — 13.30 Glasovna napoved, božna poročila, reproducirana glasba — 18.30 Iz današnjih dnevnikov — 18.45 Otroški kotiček, pis. Milčič — 18.50 Koncert Radio-orkestra: Siede: Veselje je danes naše geslo; Petras: Uredniške skrivnosti; Rossini: Tancred; Haydn: Andante a. d. Symph. Nr. 2; Dvořák: Serenada; Rubinstein: Melodija — 19.30 Iz rastlinstva, g. dr. Piskernik — 20.00 Ob 10 letnici obstoja slovenske univerze: III. O medicinski fakulteti — 20.30 Slovenske pesmi poje zbor »Ljubljane« pod vodstvom dr. A. Dolinarja: Dr. Dolinar: Venček narodnih, za mešani zbor; Narodna (Pavčič): Slovo; Tome: Zazibalka; Hajdrih: Sirota; Narodna (dr. Schwab): Kukavica; Dr. Dolinar: Dekle je na pragu stala; dr. Kimovec: Pozdravljam te, gorenska stran — Slišala sem ptičko peti; Hochreiter: Jerica. — Samospevi g. Gostiča: Pavčič: Serenada; Savin: Ljubica zdaj je dan; Lajovic: O da dekle je dragi moj; Ravnik: Vasovalec; Hatze: Pij — 22.00 Glasovna napoved in poročila

Drugi programi:

Belgrad: 12.45 Radijski kvartet — 20 Predavanje dr. D. Stajića: »Varstvo živali« — 20.25 Citre, A. Skalar — 21. Večer židovskih pesmi: Sobotni spevi. Sodeluje: Višji kantor Arn. Grušmann z zborom Židovsko-eskenazijske občine. Orgle — 22.25 Dnevne vesti — 22.35 Recitacija slovenskih lirskih pesmi v srbskem prevodu s kratkim pregledom, G. Krklec — Zagreb: 13.15 Plošče — 20.30 Prenos iz Ljubljane — Praga: 11.30 Plošče — 12.20 Orkestralni koncert 13.15 Delovna godba — 19.05 Prenos iz Brna: Enodeljaka od Averačeka — 19.40 Predavanje: D. Staffova: Zveza slovenskih žen — 20.00 Ljudski koncert češke filharmonije — Stuttgart: 10.30 Plošče — 12. Promenadni koncert — 15. Ura za deco — 16.35 Prenos iz Frankfurt: Koncert — 19.45 Alfred Kerr, Berlin, čita iz svojih del — 20.30 Izvoljenka, Švabska narodna igra v 4 del. (Paul Th. Streicher) — Katowice: 16. Plošče — 17.55 Prenos koncerta iz Varšave — 20.15 Večerni koncert — 21.15 Literarna ura — Rim: 13.15 Trio — 17.30 Koncert — 21. Instrumentalni in vokalni koncert — Berlin: 16.30 Razgled za prijatelje evellie in vrtov — 17. Ura za deco — 17.30 Zabavni koncert — 18.45 Kam potujemo? Predava H. Merleker — 20.30 Koncert Radio-orkestra Berlin: Skladbe W. Ketelbey — 21.15 Komorna glasba, nato plesna godba do 0.30 — Dunaj: 11. Dopoldanska glasba — 16. Opoldanski koncert — 17.45 Pravljice za deco — 18.15 Predavanje o Semmeringu (75 let obstoja) — 19.30 Prenos iz dunajske drž. opere; lahka večerna glasba — Milan: 11.15 Plošče — 13.35 Jazz — 16.30 Otroško petje — 19. Jazz — 20.25 Lahka glasba — 21. Koncert kvinteta — 22.10 Glasba iz varietete — Budapest: 9.15 Koncert — 12. Zvonjenje — 12.05 Koncert tria — 17.40 Citraški koncert — 20. Koncert opernega orkestra, nato ciganski orkester.

Češnje, grah in drugo zelenjavo z najboljšim uspehom ukuhate v WECK-ovih čašah za ukuhavanje. Tovarniška zaloga WECK za celo kraljevino pri tv. »Fructus« Ljubljana, Krekov trg 10/L. — Maribor: Carl Lotz in Pinter & Lenard. Celje: Josip Jagodič. — Zahtevajte cenik.

Orel

Orel Krakovo-Trnovo priredi v nedeljo, na Kresni večer, dne 23. junija 1929 ob pol 8 zvečer na letnem telovadišču v Karunovi ulici 14 telovadno akademijo združeno s komerzom. Na sporedu je poleg igralnih točk telovadno akademije tudi godbeni koncert, šalja pošta, tekma s cvetkami, bengalični in umetni ogenj, razsvetljava itd. Vstopnina k celokupni prireditvi, ki se vrši na prostem pri pogrnjenih mizah ob zvokih godbe iz D. M. v Polju in pokanjem topičev, znaša 6 Din. Za jedajo in pijačo ter zabavo vsestransko preskrbljeno. Kdor se želi razveseliti in navžiti lepote Kresne noči ter skupno s trnovskimi Orli in Orlicami proslaviti farnega patrona sv. Janeza Krstnika, naj prihiti v nedeljo zvečer v Trnovo in poseti to našo prireditev. V slučaju slabega vremena pa se ista vrši v dvorani istotam.

Prireditve in društvene vesti

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi na mesečno zborovanje v ponedeljek, dne 24. junija ob pol šestih na kirurškem oddelku. Predava dr. O. Haus: Kvalitativna diagnoza tuberkuloze.

Javne produkcije gojenice Dr. konservatorija v Ljubljani. Koncem šol. leta 1928/29 priredi ravnateljstvo Dr. konservatorija v Ljubljani s svojimi gojenici 4 javne produkcije. I. produkcija pod naslovom večer moderne glasbe se vrši v petek, dne 21. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani. Nastopijo učenci klavirskega, violinskega, solopjevskega oddelka in pa kompozicijske šole. Na klavirju igrajo: Krmpotič Ivica, Lipovšek Marijan, Sivic Pavel, Novakovič Božena. Na gosli: Sušteršič Vinko, dalje nastopi godalni kvartet, ki ga tvorijo gojenici: Stanič Franjo, Pfeifer Leon, Sušteršič Vinko in Leskovic Bogomir. Iz solopjevskega oddelka nastopijo: Mlekuš Marjela, Vedral Ljudmila in Arko Herta, ki poje 4 šivieeve samospeve za sopran s spremljevanjem komornih instrumentov: flavte, oboe, 2 klarinetov, roga, violine, viole in violončela. Vstopnina k produkciji je za sedeže 5 Din, za stojališča pa 2 Din. Vstopnice se dobivajo v Matični knjigarni, ravnotam tudi podrobni sporedi. Ravnateljstvo vabi stare gojenice in vse one, ki se zanimajo za glasbeno vzgojo naše mladine, k produkcijam.

Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske vabi vse člane zbora, da se polnoštevno vdeležijo pogreba gospe Marije Završane, soproge odličnega peva g. Ivana Završana. Pogreb se vrši ob 4 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnišnice.

Dr. Krekova gospodinjstva šola v Zgornji Šiški pri Ljubljani

prične novo šolsko leto 1. oktobra 1929. Pouk traja do 30. junija 1930. Sprejemajo se notranje gojenke, ki plačajo za vso oskrbo 1000 Din mesečno; izjemoma se sprejemajo tudi zunanje, ki plačajo 650 Din mesečno. Prospekti na razpolago. Vpisovanje se vrši 22., 23. in 24. junija 1929.

SOLSKÉ SESTRE.

Javna zahvala

Povodom ozdravljenja od 15letne boleznii se najtopeje zahvaljujem g. prof. dr. Zolokarju za njegovo veliko požrtvovalnost, gg. doktorjem asistentom, kakor tudi častitim sestram ženske bolnice v Ljubljani za vrljudo preostrežo.

Mici Anžur,

izdelovanje pletenin — SELO 46 pri Ljubljani.

Globoko užalosteni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljani sin in brat, gospod

Bogomil Černivec

sin mesarja

dne 18. junija po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal. — Pogreb nepozabnega se bo vršil v četrtek 20. junija 1929 ob 4 popoldne izpred hiše žalosti, Kapiteljska ulica 11, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 18. junija 1929.

Globoko žalujoči ostali.

Ljudska knjižnica in založništvo Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 25. zvezek: Hagiard, Hči Cesarja Montezume, 32 Din, vez. 42 Din. — 26. zvezek: Lorenzini, STORŽEK IN NJEGOV BURKASTO ŽIVLJENJE, 14 Din, vez. 22 Din. — 27. zvezek: Pregelj, OTROCI SOLNCA, 24 Din, vez. 32 Din. — 28. zvezek: Hagiard, KLEOPATRA, 28 Din, vez. 40 Din. — 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Stenikiewicz, NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez. 40 Din.

T. C. Bridges:

Na pomoč!

Roman.

59. Speča kača.

Greg ga pogleda in pravi hlastno: »Potem smo pa na pravem potu, očka.«

»Vsaj upam tako,« odgovori profesor. »Če je stvar taka kakor jaz mislim, mora tudi steza ali pa celo velika cesta peljati do gričev.«

»Preiščimo!« prosi Greg. »Do noči imamo še dosti časa.«

»Jaz grem s teboj,« reče profesor. »Jim, tudi ti greš lahko z nama. Andrew, vi pa morda poskrbite za večerjo. K sreči imamo rib v izobilju.«

Jim skoči nestrpnost naprej, profesor pa ga ustavi. »Stopati moramo lepo počasi in spotoma opletati po travi. Gotovo ne bo brez kač.«

Ker niso imeli palic, vzemo seboj vesla ter stopajo polagoma skozi gosto, suho travo; pa če so v njej morda tudi bile kače, videli niso nobene.

»Pod nami je sam kamen,« reče profesor. »Gotovo je to čisto pravilen nasip, sezidan v dne, preden je voda zalila ta kraj in ga spremenila v močvirje. Držita se robu in pazita, če bosta mogla kaj takega odkriti, kar bi bilo podobno veliki cesti.«

»Zdi se, da je čezinčez globoko blato,« reče Greg. »Sliši se, očka, če ne bomo mogli najti steze ali ceste, kaj bomo pa potem storili?«

»Morali bomo spet nazaj v čoln,« odvrne oče,

»upam pa prav zatrdno, da nam tega ne bo treba storiti.«

»Tudi jaz,« reče Jim. »Ti zadnji dnevi so bili naravnost neznosni.«

Ploščada je bila široka dobrih sto čevljev; nato pridejo do vogala ter se obrnejo na levo. S težavo so prodirali po tem robu sto čevljev daleč ali pa še dlje, pa čeprav so na vse strani iskali, niso dobili drugega ko visoko, ostro travo in globoko, smrdljivo blato.

»Očka, jaz vaše velike ceste nikjer ne vidim,« reče Greg, »in vendar je tukaj konec ploščadi.«

»Potem je pa morda na južnem koncu,« reče njegov oče. »Prav gotovo pa nekje mora biti! Naj je tukaj živel katerikoli narod, tega kamenja bi semkaj z gričev ne bil mogel spraviti drugače ko po trdni cesti. Stopajta počasi in preizkusita vsako stopnjo.«

Storili so tako pa brez uspeha, zdaj so pa tudi videli, da so prehodili že vso ploščado, zato se vrnejo v tabor.

»No, ste kaj dognali?« vpraša Sam.

»Prav nič,« odvrne Jim potrto. »Vse tako kaže, da bomo morali spet nazaj v čoln.«

»To je pa slabo,« reče Sam. »Pa tudi Zambo je ves zmeden. Ne morem vsega razumeti, kar pravi, vendar pa se veri, da je v tej travi nekaj jako hudega in res je slišati nenavaden šum, naj že bo kakoli. Slišati je kakor bi nekaj v kotlu vrelo.«

»Tudi meni se je zdelo, da nekaj slišim,« reče Jim urno. »Toda slišalo se je bolj kakor da kruli svinja. No pa saj je Zambo že tu in profesor ga bo razumei.«

Zambo je govoril profesorju kakor hudournik, na njegovem mahagonijevem licu pa se je zrcail

prav tak strah, kakor so ga opažali tedaj, ko je Zambo prvič uzel anakondo.

»Očka, kaj pa pravi?« vpraša Greg.

»O dormideri,« reče njegov oče resno.

»To ime prav tako doni kakor dremavica,« se nasmehne Greg.

»Ta označa ni slaba,« pravi profesor suho. — »Dormidera je veliki črni piton, zvan pod imenom speča ali smrčeca kača, glas pa, ki ga slišiš, je njeno smrčanje.«

»Če spi pa poskrbimo, da se več ne prebudi,« reče Greg. »Grem po tvojo puško, očka.«

»Profesor pa zmaže z glavo. Saj ne moremo reči, kje se baš nahaja, če jo gremo iskat, jo bomo pa kar gotovo prebudili. Nato bo napadla in Zambo mi pravi, da je še bolj nevarna kakor tista anakonda, ki smo jo ustrelili.«

»Torej ne moremo storiti drugega kot jo pustiti, da spi naprej,« pripomni Greg.

»Toda ta stvar ima neko kljuko: Ob solnčnem zahodu se bo prebudila in Zambo pravi, da bo skoraj gotovo lačna.«

»To se pa zopet pravi, da bomo morali biti celo noč pokonci in paziti nanjo,« reče Greg ves nesrečen.

Saj jo lahko odženemo z ognjem,« svetuje Jim.

»Ni lesa,« reče Sam nakratko.

Jim pa pogleda naokoli in pravi: »Veste, kaj? Zažgimo travo!«

»To bi morda bil dober izhod,« mu pritrdi profesor. »Vendar pa moramo iti prej spet nazaj v čoln, kajti če ostanemo na ploščadi, se bomo živi sevili. Povprašajmo še Zamba, kaj on misli!«

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

F. ČUDEN
Prešernova ulica 1
LJUBLJANA.

Poročni prstani.

Službo dobe

Oskrbnik

se išče za graščino na Dolenjskem z večjo kmetijo in vinogradi; vstop 15. julija 1929. Ponudbe s priporočili in referencami na upravo Slov. št. 6474.

Kroj, pomočnika
sprejme takoj A. Jarc, Semeniška ul. 4, Ljublj.

Učenka

za kuhanje se sprejme takoj. Restavracija Maribor, Glavni kolodvor.

Pletilje

na navadne in na žakart stroje sprejem v službo. Delo oddam tudi na dom.

Šivilje

za pletenine, ročne in na Kolerjev overlok-stroj sprejem. — Ponudbe se pošlji pod šifro »Gorenjske pletilje« upravi »Slovenca« pod št. 6614.

Rabim

6 gozdnih delavcev za takojšnji nastop. Teršek Ignac, Radeče pri Zidanem mostu.

Službo dobi pastir
ki se razume tudi na molžo. — Graščina Kodelevo, Moste pri Ljubljani.

Dva tapetnika
izurjena delavca sprejme za stalno Rudolf Sever, Marijin trg 2.

Deček se sprejme
močan, krščanskih staršev, za hišnega pomožnega hlapca. Starost od 16 do 18 let. Plača po dogovoru. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Učenec št. 6637«.

Iščemo deklico
za čimprejšnji nastop, ne pod 20 let, ki zna slovensko in nemško in je perfektna v hiši in kuhinji — k gospodinjstvu brez otrok. Pomoč na razpolago. — Ponudbe s sliko na gospo Jahn, ravnateljstvo soprogo v papirnici Vevče.

Oglar
za stalno delo se sprejme takoj. Ponudbe poslati na Ant. Tevž, Solčava v Sav. dolini.

Lončarna M. Altziebler

sprejme izvežbanega lončar. pomočnika

Lončarna se odda v najem. Peči in pečnice za štedilnike priporoča Michael Altziebler. Istotam se sprejme ženska pomočnica.

Pšenično moko

najboljše mline nudi največje veletrovinna žita in mlevskih izdelkov

A. VOLK, Ljubljana
Resljeva cesta 24.

Prodamo

Puhasto perje
kg 38 Din. razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler traja zaloga. L. Brozović, kemiška čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Ariel motocikle

230, 500 in 550 ccm de Luxe opremljene z električno Lucas razsvetljavo in števcem prodajamo po brezkupnjenih cenah 17.000, 21.000 in 23 tisoč Din. — Jugovito, Ljubljana, Dunajska 36.

Dvokolo

novi, za dame, velika sobna kredenca, omara za pisarno in otroški voziček, se poceni prodajo. — Maribor, Slomškov trg št. 16, I. nadst.

Motorno kolo

dobro, s prikolicco, poceni prodam, 8 HP 3 brzine, cena 11.000 Din. — Ogleda se v mehanič. delavnici R. Perdan, Celje.

Kupimo

Kupim hrastove hlode. — J. Pogacnik, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Kupi se za žago

rabljena, dobro ohranjena lokomobila 45—65 PS, ter istotak polnojarmenik, premer 60 cm. Ponudbe naj se pošljejo upravi pod značko »A. F. B.«

Stanovanja

Stanovanje

dveh sob s pritliklinami iščem, če možno pri hiši vrt. Ponudbe pod »Profesor-duhovnik« na upravo »Slov.« pod št. 6646.

Soba

z lepim razgledom, poceni oddam. Istotam se sprejme sostanovalec. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6678.

Vnajem

Kovaško delavnico

vzajem v najem na prometnem kraju. Ponudbe poslati na inšerati odd. Slovenca pod »Kovaška delavnica« št. 6642.

Denar

Iščem financierja

za eksportni sezonski predmet. Dober eksporter ima prednost. Naslov v upravi pod št. 6603.

Posrestva

Dve hiši

Malo hišo v Ljubljani kupim. Hišo tik farne cerkve, z nekaj zemljišča na deželi, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6658.

Hišo v Črnomlju

št. 115, s posestvom vred prodaja Matko Gašper.

MOKA »SLAVIJA«

JE NENADKRILJIVE KAKOVOSTI

»SLAVIJA« MLIN VUKOVAR (SRIJEM)

Vila na Bledu

5 sob, kuhinja, vse za letovišarje, kompletno opremljeno, velik vrt, lepotično in sadno drevje, voda, elektrika, miren kraj, krasna solnčna lega, naprava in takoj prevzem. Natančneje pri zgradbi komisiji Bled.

Enonadstr. hiša

v dobrem stanju, z vrtom, sadonosnikom in 2 stavbnima parcelama, Pobrežje, Cankarjeva 7, se prodajo. Informacije delokatesa Gosposka št. 5 v Mariboru.

Razno

Vse vrste moko

iz najbolj. banaške pšenice dobavlja po najnižjih cenah Fran JUVAN, valjčni mlin, Sred. Gameljne, p. Šent Vid nad Ljubljano. Zahtevajte cenik. — Solidna postrežba.

OTOMANE

od 550—850 v različnih vzorcih prvovrsten lasten izdelek vzorkovana plišasta pregrinjala za otomane à 600—1a 750 salonske garniture divane modroce zanesljivo najboljše blago kupite pri

R. Sever, tapetništvo Marijin trg 2

Fotografski atelje

novi otvorjeni; najmodernejši aparati, najnovije svetlobne naprave. Foto Meyer, Maribor, Gosposka 39.

Pljučal

Pljučne bolezni ozdravi strokovnjak (strok. knjiž.) dr. Pečnik, zavod (Privat-Lungenheilstalt) Sečovo, železniška post. Rogaska Slatina.

Pozor trgovci in gospodinj

za ukuhanje

CELLOPHAN

Higijenska prozorna opna, najboljši zapor za vse marmelade in želce, nepropustljiva za vonj in bakterije. — Najsigurneje sredstvo za ohranitev svežosti, stalna kontrola vsebine. V vodi neraztopljiva. Absolutno sterilna.

Najidealnejše sredstvo za zapiranje steklenic mesto pergamenta.

Dobiva se v vseh trgovinah

Zastopstvo za SHS

Braća Weiser

Zagreb

Maravska ulica 5.

Malinovec

oranžada,

limonada

na drobno na debelo

Josip Vitek

Ljubljana, Sv. Petra c. 13

Izdelujem po naročilu

vsakovrstne

kopalne obleke

Cena od 70 Din naprej.

Anžur Mici, izdelovanje

pletenin, Selo št. 46 pri

Ljubljani.

Zgubil se je pes

s črnimi in belimi lisami, sliši na ime »Bibi«. Kdo kaj ve, naj sporoči: Radeček, Selo 48.

O. & K. VAGONETI

močni in praktični, zelo lahki tek z ležišči na valjce O. & K.

Enostavna in sigurna zaponka, korita in ostali poedini deli v celoti dovršeni.

Stotisoče komadov
v dolgoletnem prometu.

ORENSTEIN I KOPPEL D.
Zagreb, Samostanska 2/II. - Telefon 50-64

Dvokolesa

Dvokolesa

najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do najfinjšega in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev naj-novejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franko. Prodaja na obroke. »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Tovarnarji sodavice in likerja kakor tudi brezalkoholnih pijač nabavljajo svoje potrebe etra in esence pri

DESTILERIJA D. D.

Prva Jugoslavenska tovarna esence za rum in likerje, eternege olja in etera.

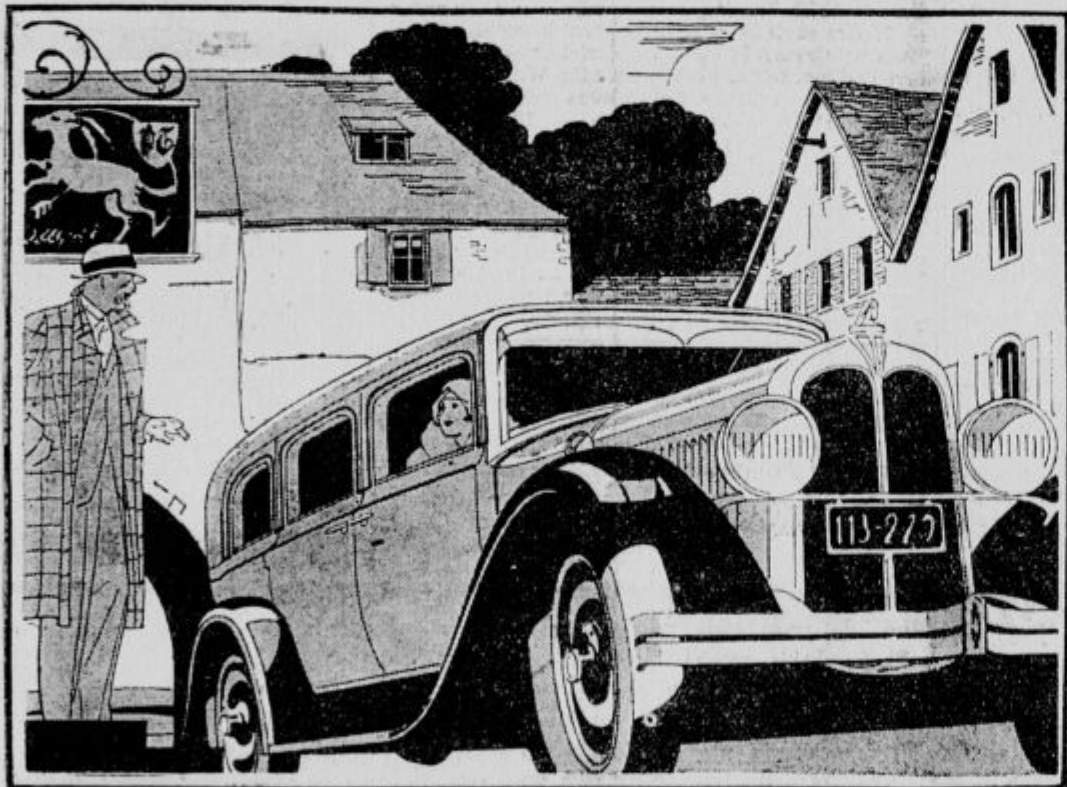
Zagreb, B. cesta 35, poš. predal 143.

Ceniki in navodila brezplačno.

Zdaj, v četrtem letu,

je ta voz še prostornejši — še elegantnejši — še močnejši

Ta novi model bo zanesljivo še povečal priljubljenost Pontiac, ki je že danes čudovito popularen!

Pontiac zavzema čisto posebno mesto v avtomobilski industriji. On je tisti voz, za katerega so se ljudje brez pomišljanja odločili v tako velikem številu kakor še za nobeno drugo avtomobilsko novost. Šele štiri leta so mu, pa se že lahko ponaša s pol milijona zadovoljnih lastnikov!

Toliko zanimanje, ki mu ni primere, je pokazala javnost zato, ker je vedela, da stoji za tem novim avtom ugled in izkustvo tvornice, ki izdeluje devet drugih tipov osebnih in tovornih avtomobilov — tvornice »General Motors«.

Ta avtomobil, ki je za javnost »nov«, so preizkuševali, delali zanj nove načrte in spet na novo preizkuševali leta in leta, preden je na preizkuševalnem terenu »General

Motors« dobil svojo končno obliko. Naslednji modeli so zaupanje publike še okrepili. Povsod na svetu avtomobilisti čedalje bolj kupujejo ta cenični, a vendar elegantni in zanesljivi šestcilindrski voz.

In danes — danes je novi Pontiac hitrejši in močnejši kot kdaj, ker ima docela nov, izboljšan motor. Prostornejši je in priklnejši — zakaj Fisher mu je bil napravil novo karoserijo po najmodernejših principih.

Neizpremenjena je ostala samo njegova zmerena cena — zaradi navdušenega sprejema pri publiku je bilo namreč moči povečati proizvodnjo Pontiacov, ne da bi narasli troški za posamezen voz.

Stopite čim prej k našemu zastopniku, da vam razkaže novi Pontiac.

CHEVROLET — PONTIAC — OLDSMOBILE — OAKLAND — BUICK — VAUXHALL — LA SALLE
CADILLAC — CHEVROLET TOVORNI AVTOMOBILI — G. M. C. TOVORNI AVTOMOBILI
FISCHERJEVE KAROSERIJE

PROIZVODI GENERAL MOTORS

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zoprni. Obe hibi odstranite z uporabo krasno osvježujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno z uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih straneh ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnulobo. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (melke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepi!) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvornice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 8

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. Zorman

Stari trg 32, Ljubljana.

Drva

za kurjavo

(odpadki od žage) v vsaki množini, se dobe pri:

IVAN ŠISKA,

parna žaga in tovarna parketov, Ljubljana, Metelkova ulica 4.

Sedaj

najboljša priložnost, da lahko zaslužite mnogo denarja s prodajanjem našega gospodar. predmeta. Vprašati in priložiti 10 Din za vzorec in navodila. — Ro-Va, Maribor, poštni predal 2.

Znojenje nog, trdo kožo, ozeblino, svrab in pekoče podplate in kurje oči izleči v 2—3 dneh

FEBRUUM APARAT

patentiran v vseh kulturnih državah.

Cena Din 50 po poštnem povzetju Din 56.

Glavno skladišče za Jugoslavijo:

Stara Salvator apoteka, Osljek 1.

kamor je treba tudi poslati naročila.

VODNE TURBINE

autom. regulatorje, zatvarnice, opreme za žage in mline izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER

ŠKOFJA LOKA

podjetje za zgradbo vod. turbin

Konkurenčne cene! Zahtevajte ponudbe! — Prvovrstne reference!